

REPUBLIKA

ROK III.

ŁÓDZ, WTOREK 17 MARCA 1925 r.

NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY

№ 75

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49.
GODZINY PRZYJEC REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU

WYDANIE PORANNE.

TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36-43, 36-44.
TELEFON ADMINISTRACJI 22-14.

Blok radykalny chłopsko-robotniczy

„Wyzwolenie“ przygotowuje jednolity front lewicy polskiej przeciwko reakcji na okres wyborów.

Gabinet Grabskiego wisiał wczoraj na włosku.

(Specjalna służba parlamentarna „Republiki“).

Warsz. koresp. „Republiki“ telef.:
Dzisiaj odbył się ostatni dzień kongresu „Wyzwolenia“, na którym przeprowadzono obszerną dyskusję, przyczem przyjęto szereg wniosków i rezolucji oraz wybrano zarząd główny stronnictwa. Uczestnicy kongresu oświadczyli się za polityką pokojową, następnie ze względu na obecnie panującą sytuację polityczną wyrazili protest, że marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu nie ułatwiono możliwości powrotu do armii. Kongres polecił klubowi poselskiemu podjęcie w tym kierunku akcji na terenie sejmowym. Dalej mowa była o ciężeniu ku prawicy klubu „Piasta“. Kongres postanowił wezwać cały lud do walki o powszechną ordynację wyborczą. Dalej zgodnie z jednomyślną opinią ludu, „Wyzwolenie“ domagać się będzie natychmiastowego rozwiązania obecne-

go sejm i potwierdza uchwałę klubu o podjęciu inicjatywy co do zorganizowania bloku szerszego radykalnych stronnictw chłopskich i robotniczych, a to w celu uzgodnienia taktyki na terenie sejm i przygotowania jednolitego frontu lewicy polskiej przeciwko reakcji na okres wyborczy.

Walny zjazd domaga się skasowania senatu i stwierdza, że szybka i sprawna sanacja stosunków na ziemiach wschodnich jest konieczna.

Kongres potwierdza również uchwałę klubu poselskiego i zarządu o ścisłej współpracy i porozumieniu się ze związkami chłopskim.

Kongres polecił klubowi poselskiemu podjąć zdecydowaną walkę z reakcyjnymi pomysłami rządu, niezależnie od sytuacji, w jakiej rząd mógłby się znaleźć.

GABINET GRABSKIEGO WISIAŁ W CZORAJ NA WŁOSKU.

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje:
Warszawa, 16 marca

Sejmowa komisja budżetowa pod przewodnictwem posła Zdziechowskiego przystąpiła dzisiaj do dalszego ciągu obrad nad budżetem ministerstwa skarbu. Wydatki ministerstwa skarbu referował poseł Michalski, poczem przedstawiciel najwyższej izby kontroli państwa złożył sprawozdanie z działalności ministerstwa skarbu w roku ubiegłym.

Na poszczególne zarzuty podniesione przez przedstawiciela z najwyższej izby kontroli, odpowiedział dyrektor departamentu Zaczek. W głosowaniu komisja postanowiła przystąpić do szczegółowego rozpatrywania pozycji preliminarza.

Poseł Wyrzykowski (Wyzwolenie) wystąpił energicznie przeciw polityce podatkowej p. Grabskiego i na znak protestu wyłożył wniosek o skreślenie z funduszu dyspozycyjnego ministerstwa skarbu 150.000 złotych.

Poseł Zdziechowski, przewodniczący komisji poddał powyższy wniosek pod głosowanie.

Za wnioskiem opowiedziało się 7 posłów a przeciw 6.

Na sali powstała ogromna konsternacja, gdyż taki wynik głosowania oznaczałby faktycznie votum nieufności dla p. Grabskiego.

Poseł Zdziechowski, jednak szybko uratował sytuację, stwierdzając, że brak jest quorum i wobec tego postanowiono jeszcze raz głosować po obiedzie nad wnioskiem posła Wyrzykowskiego. Na popołudniowym posiedzeniu komisji budżetowej przyjęto dział: władze i urzędy skarbowe, zarządy celi, emerytury i zaopatrzenia, ogólny zarząd skarbowy.

W pozycji długów państwowych skreślono 17 milionów w zwłazku z konsołdacją długu w Ameryce.

Zgłoszony na poannym posiedzeniu wniosek posła Wyrzykowskiego o skreślenie 150 tysięcy z funduszu dyspozycyjnego ministerstwa skarbu w głosowaniu padł głosami 15 przeciwko. Na tem obrady przerwano.

Skutki dymisji wice-premjera.

P. Grabski czyni wysiłki w celu zatrzymania p. Thugutta w gabinecie.

W kołach oficjalnych twierdzą, iż dymisja jest tylko „incydentem“, który da się zlikwidować.

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje:
W sprawie wniesionej przez wice-premjera Thugutta dymisji, premier Grabski jak się dowiadujemy liczy się z mobilnością dojścia do porozumienia i utrzymania p. Thugutta w gabinecie. W czasie wczorajszej audjencji premiera Grabskiego w Belwederze, prezydent Rzeczypospolitej wyraził opinię, że należałoby umożliwić p. Thuguttowi pozostanie na stanowisku. W kołach politycznych wyrażona jest wątpliwość czy uda się dojść do porozumienia. Wzmoczenie się opozycji na lewicy wobec rządu przesuwają automatycznie niejako ciężenie rządu w stronę przeciwną, zaś wicepremier Thugutt nie może pójść na projekty podsuwane przez premiera Grabskiego. W sprawie tej premier Grabski odbędzie dzisiaj po południu rozmowę z p. Thuguttem.

Dymisja Thugutta — „nieporozumieniem“.
Jak wygląda ta sprawa w oświetleniu półurzędowym

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje:
Jedno z warszawskich pism półoficjalnych otrzymało informacje, iż

wbrew obiegiącym pogłoskom, niema mowy o jakiegokolwiek przesileniu rządowym, a już zupełnie niedorzeczne są plotki, kolportowane w jednym z dzienników, o ustąpieniu ministrów pp. Sokala i Skrzyńskiego.

Przeciwnie, istnieje całkowicie uzasadniona nadzieja, iż sprawa dymisji p. ministra Thugutta zostanie sprowadzo-

na do roli incydentu, który zaszedł wskutek nieporozumienia. Tembardziej, gdy się zważy, że rząd p. Grabskiego zdecydowany jest w sprawach polityki kresowej na szereg stanowczych a śmiałych posunięć, zgodnych zupełnie z zapatrywaniami p. ministra Thugutta.

Gdy do tego dodamy, iż p. premier Grabski bardzo życzliwie traktuje u-

dział p. ministra Thugutta w rozstrzygnięciu zagadnień kresowych i zgodzi się na każdą formułę, zabezpieczającą p. Thuguttowi wpływ na decyzje w tych sprawach — widzimy jasno, że na drodze do zlikwidowania incydentu dymisyjnego nie pletzą się bynajmniej przeszkody zasadnicze.

W ten właśnie sposób oceniają sytuację dobrze wtańcemniczone koła polityczne, utrzymując, iż w ciągu dnia jutrzejszego cała ta sprawa będzie pomysłnie załatwiona i p. minister Thugutt pozostanie na swym bardzo ważnym posterunku.

NA POŻEGNANIE SPRAWY ŻYDOWSKIEJ.

Warsz. kor. „Republiki“ telefonuje:
(Wczoraj przed południem pod przewodnictwem wice-premjera Thugutta, rozpoczęły się w prezydium rady ministrów narady w sprawie położenia mniejszości żydowskiej, specjalnie w sprawach wyznaniowych i oświatowych.

W naradach udział biorą: kierownik ministerjum oświecenia publicznego p. Zawadzki, wice-minister Smólski, oraz pp. Roman i Starczewski jako przedstawiciele komisji kodyfikacyjnej.

SPRAWY POLITYKI POLSKIEJ.

Wolność interpelacji sejmowych.

Senat chce wprowadzić ich cenzurę.

Warszawa, 16 marca.

Senacka komisja regulaminowa po wysłuchaniu referatu sen. Balińskiego, obradowała nad wnioskami ministerstwa sprawiedliwości o immunizacji drogą interpelacji sejmowej, skonfiskowanych przez rząd artykułów.

W dyskusji zarysowały się dwa poglądy. Pierwszy, że prawo interpelacji jest prawem podstawowym, oraz drugi, że karygodne czyny przez sąd wskazane, nie mogą być podawane do wiadomości publicznej drogą interpelacji. Dy-

UKRAJŃCY PRZECIWKO CELIBATOWI KSIĘŻY.

Agencja Wschodnia.

Lwów, 16 marca.

W decyzji lwowskiej ruch przeciwko celibatowi zatacza coraz szersze kręgi. Jest faktem godnym uwagi, że w protestach przeciwko wprowadzeniu celibatowi najbardziej podnoszą głos rusini i t. zw. ukraińcy.

Na czele tego ruchu z pośród inteligencji ruskiej stoją: Fedak, Romańczyk, Studziński, Oleśnicki i Barwiński, zaś z pośród staro-rusynów Trepiuk, którzy wnieśli już w tej sprawie obszerny memoriał do metropolity Szeptyckiego.

Zamierzonym jest również wręczenie specjalnego memoriału nancjuszowi pańskiemu w Warszawie, oraz samemu Ojcu św.

Manifestacja przyjaźni polsko-francuskiej.

Ambasador Noulens stwierdza, iż Gdańsk powinien być wcielony do Polski.

Paryż, 16 marca.

Polska Agencja Telegraficzna.

Na urzędowym w dniu wczorajszym przez towarzystwo francusko - polskie bankiecie, przewodniczący bankietowi ambasador Noulens wygłosił dłuższą przemowę, wielokrotnie przerywaną oklaskami, w której podkreślił między innymi pewne braki traktatu wersalskiego, nie tylko w odniesieniu do Francji, ale również i to przedewszystkiem w stosunku do Polski. Dotyczy to w szczególności niesprawiedliwości, jaką popełniła rada najwyższa przez nadanie Polsce tylko niepełnych praw suwerennych nad Gdańskiem, nie licząc się z tem, że w ten sposób stwarza się źródło ciągłych konfliktów przy wspólnym istnieniu i działaniu dwóch władz na jednym i tem samym terytorjum. Dalej mówca przypomniał, że rzeczoznawcy mocarstw koalicyjnych jednogłośnie żądali wcielenia Gdańska do Polski.

Cała historia Gdańska jest związana z historją Polski.

Pozatem należało się obawiać, że wieście pod uwagę wyłączanie faktu niemieckiego charakteru Gdańska, to zna-

czy, tylko czynnika etnograficznego, byłoby niejako premją, udzieloną jako wynagrodzenia za wieloletni system germanizacji. Taka też była opinja rządu francuskiego. Niestety, jednak teza francuska nie odniosła przewagi, albowiem Polska już od pierwszej chwili swego zmartwychwstania miała przeciwko sobie te kraje, które bynajmniej nie pragną zbyt silnej Francji

Bądź co bądź korytarz, prowadzący do Bałtyku, prawo używania portu gdańskiego i prawo do dyplomatycznego reprezentowania wolnego miasta — zostało przyznane Polsce. Statut wolnego miasta stanowi integralną część traktatu wersalskiego i poddawanie tych postanowień rewizji, oznaczałoby kwestjonowanie samego traktatu.

Wspomniałszy dalej o historii przyłączenia Górnego Śląska do Polski, a dalej o najrozmaitszych przeciwnościach losu, których ofiarą była Polska przed trybunami Ligi narodów. Ambasador Noulens zakończył swą mowę z następującym oświadczeniem, przyjętem gorącymi oklaskami ze strony zebranych:

„Reprezentujemy jedną i tą samą sprawę, jedne i te same interesy europejskie, jedno i to samo przywiązanie do pokoju i bezpieczeństwa. Francja żąda, aby Polska w żadnym razie nie była odosobiona oraz, żeby jej terytorjum było utrzymane w granicach ustalonych przez traktat wersalski, a dalej, żeby Polska w dalszym ciągu dostarczała Francji swej emigracji, oraz środków żywności da niej niezbędnych dla zabezpieczenia obrony. Polska pozbawiona Gdańska nie byłaby już państwem, panującym nad swoją polityką i nad swemi sojuszami, a przeciw nie uległaby wpływowi swych sąsiadów i nie mogłaby już więcej służyć swym interesom w porozumieniu z Francją”.

PORANEK FRANKO -POLSKI W PARYŻU.

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 16 marca.

Stowarzyszenie przyjaciół Polski zorganizowało wczoraj przedpołudniem wielki poranek francusko - polski, poświęcony po większej części literaturze i muzyce polskiej. Świetną mowę wstępą wygłosił p. ambasador Chla-

powski, który w niezwykle wymowny sposób dał obraz węzłów głębokiej przyjaźni, łączącej Francję i Polskę. Na całość poranku złożyły się fragmenty cennych utworów poetów polskich, zadeklamowane przez wybitnych artystów teatrów paryskich oraz utwory Chopina, wykonane przez znaną pianistkę p. Jadwigę Zaleską, której gra spotkała się z gorącym przyjęciem ze strony audytorjum.

UNJA REPUBLIKAŃSKA PRZECIWKO PROPOZYCYJOM NIEMIEC.

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 16 marca.

Francuska partja republikańsko - demokratyczna pod przewodnictwem Louis Morin uchwalila rezolucję protestującą przeciwko wszystkim ewentualnościom naruszenia na wschodzie Niemiec postanowień traktatu wersalskiego, oraz równowagi, która stworzona została dla zapewnienia pokoju całej Europie. Rezolucja domaga się, aby Rzplita polska była energicznie podtrzymywana w swym oporze przeciwko oszczerstwom i intrygom Niemiec, oraz spodziewa się, że żaden pakt gwarancyjny nie pozbawi gwarancji państw małej ententy.

Sejm śląski przeciwko niemieckim zamachom.

Niemiecka mniejszość nie solidaryzuje się z uchwałą.

Katowice, 16 marca.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia sejmu śląskiego zawierał tylko jeden punkt, t. j. wniosek nagły wszystkich klubów polskich, zawierający protest przeciwko dążeniu Niemiec do naruszenia zachodnich granic Rzeczypospolitej.

Wniosek uzasadniał poseł Rakowski (Ch. D.), który w dłuższym przemówieniu przedstawił ciężkie warunki Górnego Śląska, w walce o wolność i zjednoczenie z Rzeczpospolitą. Mówca przypomniał, jak drogo i z jakim trudem opłaconą została walka o Śląsk, aby poświęcić można dewizę „Wolność Polski — wolnością Ślązaka”.

Poseł Pant, imieniem klubu mniejszości niemieckiej, odczytał rezolucję, że

wszystkich klubów polskich zwraca się przeciwko zgodnemu współżyciu żywołów polskich z mniejszościami niemieckimi na Śląsku, wobec czego klub niemiecki nie będzie głosował za wnioskiem.

W mocnych słowach odpowiedział mówcy pos. Korfanty, który zaznaczył, że olbrzymie manifestacje, jakie odbyły się w ostatnich dniach na ziemi śląskiej, nie odniosły się w najmniejszej podburzającym tonie przeciw mniejszościom niemieckim na Śląsku. Śląsk, który przeszedł już wiele wojen i nieszczęść, nabrał takiego hartu, że nie pozwoli nałożyć sobie pęt, które po wielowiekowej niewoli przysły.

Wniosek protestacyjny przyjęty został głosami wszystkich klubów polskich.

Goście jugosłowiańscy w Polsce

Entuzjastyczne powitanie we Lwowie, w Lublinie i w stolicy.

Lwów, 16 marca.

Z niezwykle entuzjazmem przyjął bohaterski Lwów młodych przedstawicieli narodu serbskiego.

W ciągu dwu dni pobytu we Lwowie byli goście przedmiotem gorącej owacji, które objawiały się nawet na ulicach. Lwów okazał swą tradycyjną, staropolską gościnność.

Jugosłowianie powitani zostali na dworcu przez przedstawiciela władz, w osobach: wojewody p. Garapicha, d-cy okr. korp. gen. Malczewskiego, prezydenta miasta, p. Neumana, oraz rektorów wyższych uczelni lwowskich.

W przyjęciu wzięła również udział nader tłumnie zgromadzona młodzież akademicka, wyższych uczelni we Lwowie, otaczająca gości pełną serdeczności opieką.

Po daniu jednego koncertu, któremu krytyka wszystkich pism lwowskich dała jednogłośnie oklaski, goście żegnani serdecznie na dworcu, odjechali — przy dźwiękach orkiestry 40 p. do Lublina.

W Lublinie wycieczka jugosłowiańska doznała nie mniej serdecznego przyjęcia, w którym wzięli udział przedstawiciele województwa, organizacji społecznych, zreszeń akademickich i t. d.

Wśród okrzyków tłumnie zgromadzonej publiczności rozwieziono gości autami do przygotowanych już dla nich kwaterek.

Warszawa, 16 marca.

Polska Agencja Telegraficzna

Dzisiaj o godzinie 9 rano przybyła do Warszawy wycieczka jugosłowiańskiego chóru akademickiego „Obilić”.

Po odegraniu przez orkiestrę wojskową jugosłowiańskiego hymnu narodowego powitał gości w imieniu senatu uniwersytetu warszawskiego prof. Porzeziński. W odpowiedzi przemawiał jugosłowiański profesor Djaja.

O godzinie 11 przed południem odbyło się wspólne śniadanie, urządzone przez komitet organizacyjny przyjęcia, poczem udano się do uniwersytetu, gdzie odbyło się oficjalne powitanie przez rektora i licznie zebraną młodzież akademicką.

Zaspy śnieżne na kolejach.

Spowodowały liczne opóźnienia pociągów. Meteorologowie przepowiadają rychłe wypogodzenie.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje: Sytuacja na kolejach wczoraj przedstawiała się dość groźna. Pociągi daleko bieżne nadchodzą z coraz większym opóźnieniem.

Pociąg pospieszny z Poznania przybył z opóźnieniem prawie pół godzinym. Inne pociągi nadeszły z opóźnieniem 15-20 minut.

Na torach pod Warszawą potworzyły się już w wielu miejscach zaspy, przez które pociągi przedostają się z coraz większym trudem.

Dyrekcja warszawska zmobilizowała specjalne kadry robotnicze, które wyprawiane są na zagrożone punkty. Trzeba się liczyć z tem, że jeżeli śnieg nie przestanie dziś padać, to sytuacja dla pociągów popołudniowych będzie bardzo ciężka.

Liczbę pociągów towarowych zmniejszono. Według ostatnich raportów, jakie nadeszły do ministerjum kolei naogół nastąpiły tylko lokalne usterekki w ruchu pociągów w dyrekcji warszawskiej.

Pociągi przychodziły z opóźnieniem z dyrekcji poznańskiej. W innych dyrekcjach ruch odbywa się bez przeszkód.

Obfite śniegi spadły w dyrekcjach: warszawskiej, krakowskiej, katowickiej, poznańskiej i gdańskiej.

W Wilnie śnieżycy nie ma, natomiast panuje 3-4 stopniowy mróz.

We Lwowie również śniegu nie ma. Temperatura 0°.

Z Gdańska nadeszła w ostatniej chwili wiadomość, że nastąpiło tam już wypogodzenie.

Meteorologowie twierdzą, że obecne opady są przejściowe i że wypogodzenie powinno nastąpić niedługo.

Podstępny wywóz kapitałów z Francji.

Wykrycie organizacji aferzystów na wielką skalę.

Paryż, 16 marca.

Władze policyjne wykryły organizację, której celem był wywóz kapitałów francuskich zagranicę, przeważnie do Niemiec i Szwecji.

Według danych, jakie przyniosło śledztwo pierwsiakowe, chodzi tu o aferę, rozgałęzioną na wielką skalę, w której zamieszane są wybitne osobistości z niemieckich sfer politycznych i handlowych.

W aferę tę wmiieszanych jest również kilka drugorzędnych banków francuskich na prowincji.

LUDENDORFF OFICJALNYM KANDYDATEM NA PREZYDENTA RZESZY.

Polska Agencja Telegraficzna.

Berlin, 16 marca.

„MontagsMorgen” podaje, że zanoszą się na oficjalne postawienie kandydatury Ludendorffa na stanowisko prezydenta Rzeszy.

Centralne Stowarzyszenie Kupców i Przemysłowców Województwa Łódzkiego

Piotrkowska 10.

Niniejszym komunikujemy, iż w **środek dnia 18-go marca** o godz. 7 wieczorem, odbędzie się w Sali Filharmonji Narutowicza 20

dalszy ciąg Walnego Zgromadzenia.

UWAGA: Zaproszenia na Walne Zgromadzenie zostały członkom rozesłane. Bez kart wstępu członkowie nie będą mieli prawa wstępu na Walne Zgromadzenie.

Komitet Organizacyjny.

Wiadomości bieżące.

MARZEC
17
WTOREK

Dziś: Józefa z Arym.
Jutro: † Gabriela Archaniota
Wschód słońca o g. 6.53
Zachód o g. 5.37
Wsch. księżycy o g. 12.14 r.
Zachód o g. 8.49 w.
Długość dnia 11.46
Przybyło dnia g. 4.06

Signum temporis...

W ubiegłą niedzielę odbyły się w Konstancynie wybory do rady miejskiej. Z głosów które nader obficie padły do urny wyborczej znłkomy zaledwie procent opowiedział się za istniejącym starym stanem rzeczy t. j. za rządami zblokowanej ósemki. Rezultat głosowania okazał się zgoła sensacyjnym. Stronnictwa chjeńskie zazwyczaj pewne siebie nie uzyskały ani jednego mandatu.

Tamta sugestja mas zawiodła...

Kłeska nie ominęła również Narodowej Partii Robotniczej, która rozbiwszy się na dwa zwalczające się obozy, straciła aż cztery mandaty. Wybory te mimo, że dla Łodzi nie posiadają bezpośredniego znaczenia, są jednak wielce charakterystycznym objawem nad którym niemożna przeiść do porządku dziennego.

Konstancyna znajduje się bowiem tuż pod Łodzią i natura rzeczy wszystko co się tu dzieje odzywa się tam donośnym echem. Historia samorządu łódzkiego, który od dwóch lat znajduje się w rękach ósemki nie mogła pozostać bez wpływu na wynik wyborów konstancynowskich, tembardziej, że oba miasta są obecnie terenem zacietych walk partyjnych.

Jeżeli z instytucji publicznej tej miary so samorząd robi się kramik partyjny, to logiczną konsekwencją jest, że po pewnym czasie z kramiku robi się skandal. Tak było w Konstancynie i temu właśnie przypisać należy rozłam w NPR.

Gospodarka komunalna w Łodzi należy do mieszkańców Konstancynowa, jak głosować nie należy.

I rzeczywicie wyborcom spada laska z oczu, gdyż całkowite zwycięstwo osiągnęła lewica, w skład której weszli polscy i niemieccy socjaliści.

Lansowana od pewnego czasu myśl rozwiązana łódzkiej rady miejskiej stała się ponownie aktualna.

W tonię społeczeństwa dokonała się bowiem znamienna ewolucja, której wyrazem jest przesunięcie się punktu ciężkości bardziej na lewo.

Dawni bogowie, przestali już być bogami.

Dzieje się to nietylko w Konstancynie, ale w całym prawie kraju.

Aż nadto pewne jest, że gdyby dziś wezwano ludność Łodzi do urny wyborczej to rezultat byłby ten sam, co i w Konstancynie. Opieramy się w tym wypadku na licznych dowodach, których dostarcza nam życie, a w pierwszym rzędzie ferment, który wytworzył się wśród prawicowo usposobionych wyborców. Ze ferment talki istotnie ma miejsce — dowodzi rozłam w N.P.R., gdzie jedna strona ciągnie do sasa, a druga... w stronę lewicy. Wybory w Konstancynie mają zatem ogólne znaczenie i są niejako widomym znakiem czasu.

White.

Miejskie kursy drogowe. Wydział budowlany magistratu uradza w najbliższym czasie specjalne kursy drogowe dla kandydatów, którzy chcą pracować w dziale komunikacji dróg, budowy mostów etc.

Kursy odbędą się pod przewodnictwem naczelnego inżyniera Gałazki. b.

Posiedzenie rady szkolnej miejskiej. Dnia 17-go bm. (wtorek) o godzinie 5 popoł. w lokalu wydziału oświaty i kultury, ul. Pirmowicza 3, drugie piętro odbędzie się posiedzenie rady szkolnej miejskiej.

W dniu 16 marca po krótkich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem, przeżywszy lat 62, nasz najukochańszy mąż, ojciec i dziadek

B. P.

WOLF KAJZER

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Kamiennej № 13 na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w dniu 17 b. m. o godzinie 1-ej po południu.

Pozostali w nieutulonym żalu

Żona, dzieci i wnuki.

Rozłam w centralnym stowarzyszeniu kupców i przemysłowców staje się wynikiem rozbiegów przez opozycję komisji polubownej.

Od dłuższego już czasu w centralnym stowarzyszeniu kupców i przemysłowców panuje ferment podsycany przez jednostki, które w swoim czasie zostały odsunięte od władzy w związku.

Wskutek demagogicznych posunięć tej grupy, usiłowania komisji polubow-

nej, która miała zająć się ułożeniem kompromisowej listy kandydatów do zarządu, spełzły na niczem i wskutek tego związkowi grozi rozłam. Środowe wybory do zarządu wyjaśnią sytuację, co do której nie można stawiać zbyt optymistycznych horoskopów.

Nad czem obradować będzie w czwartek rada miejska.

I. Komunikaty.
II. Sprawa ustalenia wysokości oposażenia członków magistratu, przydzium r. m. — ref. Wprez. dr. W. Garliński.

III. Sprawozdanie komisji radzieckich:

a) Komisji skarbowo - budżetowej w przedmiocie:
1. udzielenia magistratowi dalszego przewidywanego budżetowego.

2. ustalenie stawek podatku od lokali na rzecz m. Łodzi na rok 1925 — ref. r. Raszkiewicz.

3. zmiany brzemienia par. 4 statutu o podatku na rzecz m. Łodzi od towarów przywożonych drogami żelaznymi — ref. r. Waszkiewicz.

4. ustalenia wysokości opłat za naświetlania wzgl. prześwietlania aparatem Roentgenowskim.

5. kredytu dodatkowego na pokrycie przekroczeń budżetowych wydziału zdrowotności publicznej.

6. subsydium na rok adm. 1925 dla łódzkiego oddziału warszawskiego tow. ochrony kobiet.

b) Komisji do spraw ogólnych w przedmiocie:

1. zezwolenia p. G. O. Geligowi na sprzedaż placu wydzielonego z majątku jego „Marysin” pod Łodzią pod budowę gmachu okręgowego szpitala wojskowego. — ref. r. ks. Kaczyński.

2. regulacji ulic:

a) Konstancynowskiej od Placu Wolności do toru kol.

b) Lagiewnickiej od ul. Brzezińskiej do prywatnej drogi Helnzla.

c) Szosy Pabjanickiej od Górnego Rynku do wiaduktu kolejowego.

d) Tuszyńskiej od ul. Nowo-Pabjanickiej do toru kol.

e) Przędzalnianej od ul. Przejazd do południowych granic.

f) Drewnowskiej od ul. Zgierskiej do ul. Leśnej.

g) Trębackiej od ul. Narutowicza do cementarza.

h) Nawrot od ul. Piotrkowskiej do ul. Zagajnikowej.

i) Zamenhafa od ul. Piotrkowskiej do ul. Pańskiej.

j) Północnej od ul. Nowoniejskiej do ul. Magistrackiej. — ref. r. Pałkowski.

IV. Dyskusja nad sprawozdaniem p. prezydenta m. Łodzi z przebiegu prac komisji samorządowej związku miast polskich nad projektem ustaw o reformie samorządu miejskiego.

V. Odpowiedź przydzium na interpelację grona radnych w przedmiocie incydentu, jaki miał miejsce na posiedzeniu rady w dniu 29 i 25 r. Łódź, dnia 13 marca 1925 r.

Prezes rady miejskiej
(—) Dr. B. Fichna

Patronat prawny ma olbrzymią praktykę w styczniu i lutym miał 1027 spraw.

Działalność patronatu prawnego, urzędującego przy wydziale opieki społecznej (Moniuszki 10), w ciągu stycznia i lutego rb. przedstawiała się następująco:

Ogółem do patronatu w tym czasie wpłynęło 1,027 spraw, z czego po szczegółowym opracowaniu — wytoczono przed urzędami spraw o alimenty — 28, o odszkodowania za pracę — 59, o nieszczęśliwe wypadki — 25, eksmisję 22, majątkowych — 25, oraz różnych (starania o koncesje, sprawy rozwodowe uznanie za zmarłych, długi i t. p.) — 60. Prócz tego patronat udzielił ustnych porad w sprawach o alimenty — 70, odszkodowania za pracę — 88, nieszczęśliwe wypadki — 94, eksmisję 48, majątkowych 47, oraz różnych (koncesje, sprawy rozwodowe, uznanie za zmarłych, długi i t. p. 31).

Jak wzrasta zaufanie społeczeństwa do miejskiego patronatu prawnego tego dowodem, że w ciągu stycznia i lutego 1924 roku liczba spraw załatwionych przez patronat wynosiła 674) w roku 1925 — 1,027.

Wzrost jednocześnie tłumaczyć należy tem, że formalności wymagane od petentów przy udzielaniu im porad prawnych, polegają obecnie tylko na zarejestrowaniu zgłaszającego się w patronacie, zaś o ile zachodzi potrzeba prowadzenia sprawy w jakimkolwiek urzędzie, petent otrzymuje z wydziału opieki społecznej odpowiednie zaświadczenie, stwierdzające jego stan materialny.

Poza tem żadnych innych formalności niezwiązanych bezpośrednio z prowadzeniem sprawy miejski patronat prawni nie wymaga.

Za cztery lata stanie w Łodzi gmach teatru miejskiego Tak twierdzi komitet budowy teatru.

Jak się dowiadujemy z sekretariatu Komitetu budowy teatru, komitet budowy teatru liczy obecnie na specjalny podatek, który pobrany w małych normach od mieszkańców miasta, złoży się na większy fundusz.

Pozatem komitet wysłał delegację do łódzkich przemysłowców i bogatszych kupców, aby przychylił się do tak wspólnego dzieła.

Roboty rozpoczną się na wiosnę według planów architekta Przybylskiego, zatwierdzonych przez ministerstwo i potrwać do 4-ech lat. (b)

Posiedzenie rady miejskiej zwołane zostało na czwartek 19 b. m.

5 (III sesji) posiedzenie rady miejskiej odbędzie się w czwartek, dni 19 bm., o godzinie 7 i pół wieczorem punktualnie, w sali posiedzeń rady miejskiej, przy ul. Pomorskiej 16.

Porażka chjeny przy wyborach do rady miejskiej w Konstancynie.

W dniu wczorajszym odbyły się w Konstancynie wybory do rady miejskiej. Jak się „Republika” dowiaduje rezultat głosowania jest następujący:

Lista chjeńska nie otrzymała ani jednego mandatu, PPS. otrzymała 10 mandatów (poprzednio miała 4), Niemiecka Partja Pracy 7 (poprzednio 5), Niemiecki Związek Ludowy — 1 (poprzednio 3) lista Nr. 6 secesja NPR. — ani jednego mandatu, NPR. — 2 mandaty (poprzednio 6), żydzi sioniści — 3 mandaty i ortodoksi 1 mandat.

Cyfrę te oznaczają całkowite zwycięstwo socjalistycznej większości, która najprawdopodobniej wyłącznie obsadzi konstancynowski magistrat.

W wyborach brało udział 86 proc. uprawnionych do głosowania.

OBRADY DELEGACJI WYDZIAŁU OŚWIATY I KULTURY.

We wtorek, dnia 17 marca rb. o g. 7 wieczorem w sali posiedzeń wydziału oświaty i kultury przy ul. Pirmowicza 3, 2 piętro, odbędzie się posiedzenie delegacji wydziału.

Porządek dzienny obejmuje następujące sprawy: 1) odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia; 2) komunikaty; 3) sprawa nadania nazwy szkołom przy Drewnowskiej i przy ul. Nowo-Targowej; 4) sprawa ewent. podniesienia subsydjum; a) Miejskiej galerji sztuki, b) Łódzkiej orkiestry filharmonicznej; 5) rozpatrzenie podań; 6) wnioski.

Podania podoficerów zawodowych. Władze wojskowe wyjaśniły, że szeregowi, chcący pozostać zawodowymi w wojsku lub w K. O. P. nie mogą, jak to się często zdarza, zwracać się bezpośrednio do D. O. K. lub m. s. wojsk., lecz prośby te winny być składane w drodze służbowej bezpośrednio dowódcom. b.

TEATR MIEJSKI.

Dzisiaj nieodwołalnie po raz ostatni w tym sezonie, po cenach zniżeniowych, świetna komedia Niccodemiego „Galganek” z pp. Jarkowską i Nowakowskim na czele.

Jutro po cenach najniższych dla związków robotniczych, doskonała pełna wdzięku i humoru komedia Caillaveta i Frersa „Miłość czuwa” z pp. Jarkowską, Dunajewską, Łapińską, Rozwadowiczową, Kliszewskim, Krotkem i Zniczem na czele.

TEATR POPULARNY.

Dzisiaj, we wtorek dn. 17-go b. m. na rzecz seminarjum nauczycielskiego miejskiego, „Azya Tuhay-beyowicz” przeróbka z trylogii H. Sienkiewicza. Sztuka ta dzięki niezwykle interesującej treści jak również grze całego zespołu z p. J. Piłarskim na czele w roli tytułowej zdobyła sobie ogólne uznanie i powodzenie. Udział biorą panie: Bartoszewska, Bronowska (Basia) Brandtówna, Staniewska Żeromska oraz panowie: Bolkowski, Gałęcki, Górecki, Puchalski, Zawieyski i inni. Reżyserował M. Bielecki.

Jutro w środę 18 b. m. na rzecz samopomocy przy gimnazjum K. Tomaszewskiego „Azya Tuhay-beyowicz”. Od czwartku dn. 19-go b. m. kierownictwo zniżyło ceny do połowy t. j. (od 50 gr. do 1.50).

SCENA ROBOTNICZA

Inauguracji „Sceny Robotniczej” dokonano odegraniem „Nadziei” Heyermausa, sztuki o silnym podkładzie ideowym i socjalnym.

Gra zespołu robotniczego, który od roku zaledwie miesiąc rozpoczął swą działalność nie pozostawia naogół nic do życzenia. Inteligentna interpretacja, trudnych bądź co bądź ról dramatu, do wodzi, że wśród sfer robotniczych tkwią prawdziwe talenty.

Również i reżyserja „Nadziei” postawiona została na wyżynie zadania.

Reżyserował kierownik sceny art. dram. M. J. Szacki.

WYSTAWA OBRAZÓW IGNACEGO HIRSZFANGA.

Ciesząca się wielkimi powodzeniami wystawa obrazów artysty - malarza, Ignacego Hirsza, wzbudza coraz większe zainteresowanie wśród kulturalnych sfer naszego miasta.

Malarz Hirsza zdobył sobie od razu zasłużoną popularność, dzięki znacznemu talentowi malarskiemu.

WŁAŚCICIELKA MAGAZYNU

„LA PETITE Parisienne”

z WARSZAWY

PRZYJECHAŁA z OSTATNIEMI MODELAMI PARYSKIMI.

Przyjmuje: KONSTANTYNOWSKA 17 m. 4 II piętro front, od 12 pp. do 7 w.

KINO TEATR

CZARY

pod dyrekcją kinoteatru „Luna”

Jeszcze tylko kilka dni!

Największy film Ameryki, fascynująca epopeja tragedji przeżyć, przygód i sensacji p. t.

„Europa mówi o tem”

podług arcydzieła JULES'A VERNE'A p. t. „PODRÓŻ NAOKOŁO ŚWIATA”.

Na ekranie widzimy cały świat!! Paryż, Londyn, New-York, San-Francisco, Szanghaj, Singapore, Kair, Kalkuta, Pekin, Tokio, Konstantynopol, Monte-Carlo, Rzym, Warszawa.

Wszystkie środki komunikacji są na usługach tego filmu: Koleje, Samochody, Aero i Hydroplany, Motocykle, Okręty, Motorówki, Podwodne łodzie, Balony, Spadochrony, Sterowce, Tanki i t. d.

12-cie aktów. 2 serje razem.

W rolach głównych: LAURA LA PLANTE piękność New-Yorku i WILLIAM DES MOND nowo kreowany król ekranu.

Zuchwałe włamanie w pałacu Siemensów.

Łupem złoczyńców padło 1400 złotych, należących do związku przemysłu włókienniczego.

Jak już doniósł wczorajszy „Express Wieczorny” w dniu wczorajszym urząd śledczy został zaalarmowany wiadomością o włamaniu do biur związku przemysłu włókienniczego w Państwie polskim oraz zarządu kolejek dojazdowych.

Przedstawiciele policji z kierownikiem ekspozytury urzędu śledczego p. Wajerem na czele przybyli natychmiast na miejsce i rozpoczęli energiczne śledztwo.

Okazało się, że złodzieje wtargnęli do lokalu związku przemysłu włókienniczego, mieszczącego się na trzecim piętrze, rozpruli znajdującą się tam kasę, w której znaleźli 1.400 złotych.

Niezadowoleni z wyniku złodzieje wtargnęli kolejno do znajdujących się o piętro niżej biur zarządu kolejek dojazdowych i rozbili jedną z kas, w której nie znaleźli, prócz kluczy do kasy drugiej.

Jednak i tu złodziej spotkał zawód, gdyż w otworzonej przez nich kasie znaleźli jedynie akcje, których nie ruszyli.

Bójca się dalej próbować szczęścia, złodzieje znikli, pozostawiając jedynie na miejscu włamania niektóre narzędzia pracy.

Urząd śledczy wszczął natychmiast energiczne dochodzenie, w celu wykrycia sprawców włamania. (b)

Chroniczne stadjum zatargów w kasie chorych.

Jak już donosiliśmy, w kasie chorych wynikił ponowny zatarg z powodu zawieszenia w czynnościach kilku lekarzy, pociągniętych przez wojewodę do odpowiedzialności sądowej.

Zarząd związku lekarzy stoi na stanowisku, że zawieszenie nie powinno mieć miejsca, aż do czasu ukończenia śledztwa sądowego, natomiast zarząd kasy

chorych uważa, że nie powinien tolerować wśród swych pracowników lekarzy, pozostających pod zarzutem przestępstw przewidzianych w kodeksie karnym.

Zatarg ten będzie między innymi omawiany również na pierwszej konferencji między lekarzami, a zarządem kasy chorych w sprawie umowy głównej. (b)

Długi z przed dwunastu laty trzeba płacić w stosunku 10 proc. zwaloryzowanej sumy.

Na jednej z ostatnich sesji sąd handlowy w Łodzi rozpoznawał sprawę z powództwa K. Teodora Buhlego przeciwko firmie: „A. Grünbaum i S-ka”.

Osnowa sprawy jest następująca: w marcu 1912 roku firma A. Grünbaum i S-ka oddała do apretury firmie: „Karol Th. Buhle” 18 sztuk towaru i dotychczas należności za apreturę nie pokryła. Wobec powyższego sprawa została skierowana na drogę sądową i pełnomocnik firmy: „Karol Th. Buhle” prosi sąd w konkluzji swej skargi powodowej: zaszacowania od firmy „A. Grünbaum i S-ka” na rzecz firmy „Karol Th. Buhle” sumy 1229 zł. jako równowartości 462 rb. z 1912 roku należnych za apreturę według relacji 1 rb. = 2,66 zł. z 24 proc. od dnia wyłączenia powództwa do dnia zapłaty wraz z kosztami sądowymi i za prowadzenie sprawy

Żądanie pełnej waloryzacji motywuje pełnomocnik Buhlego tym iż w danym wypadku chodzi o należność za wykazaną pracę, która winna być, jego zdaniem zwaloryzowana na 100 proc. Sąd handlowy nie przychylił się do wywodów rzeczownika Buhlego i przysądził jedynie 10 proc. sumy przez niego żądanej zgodnie z art. 27 i 11 ustawy waloryzacyjnej.

ZMNIJSZENIE STAWKI WALUTY EKSPORTOWEJ JAJ.

Dotychczas obowiązująca stawka waluty eksportowej od jaj w sumie 573,5 funtów szterlingów od wagonu (110 skrzyń) została obecnie jako nieodpowiadająca obecnej konunkturze na jaja czarnym rynku światowym obniżona, aż do odwołania, do 522,5 funtów szterl. od wagonu.

Wzrost wpływów podatkowych.

Dochód skarbu z danin publicznych i monopoli w lutym r. b.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje: Na luty r. b. wpływy skarbu państwa z danin publicznych i monopoli preliminowane były w sumie 90,8 milionów złotych, tymczasem rzeczywisty wpływ w tym miesiącu według tymczasowego zestawienia stanowił 95,7 milion. zł. — Wpłynęło zatem o 5 milionów więcej, niż preliminowano.

Nadwyżkę wpływów ponad preliminarz uzyskano również w styczniu r. b. w którym preliminowano wpływ 101 milionów zł., wpłynęło zaś 108,1 milion. zł.

Poszczególne pozycje wpływów skarbu państwa w lutym przedstawiają się jak następuje:

Z podatków bezpośrednich preliminowano 14,5 milion. zł., osiągnięto 18,4 milion. zł.

z podatków pośrednich preliminowano 6,7 milion. zł., osiągnięto zaś 9 milion. zł.;

z cel, wpływów ubocznych i opłat wozowych preliminowano 22 milion. zł., osiągnięto 26,4 milion. zł.;

z opłat stempelowych i należności preliminowane 8,5 milion. zł., osiągnięto 9,2 milion. zł.;

Z monopoli państwowych osiągnięto: z monopolu tytoniowego 12,1 milion. zł., z monopolu spirytusowego 12,3 milion. zł., które wypłacono do centralnej kasy państwowej i 4 milion. zł., które ulokowano w PKO. i Banku gospodarstwa krajowego a nie są jeszcze objęte rachunkiem centralnej księgowości.

Preliminowano na luty z monopolu spirytusowego 15 milionów złotych.

GALERJA SZTUKI W MARCU.

Według programu dyrektora miejscowej galerji sztuki w marcu wystawione zostaną w galerji krajobrazy z Palestyny i Egiptu. b.

CYRK A. CINISELLI.

DZIS

we wtorek, 17 marca

Dalszy ciąg

Wielkiego Międzynarodowego Turnieju Walki Francuskiej o tytuł mistrza Rzpitel Polskiej na rok 1925 i nagroda 5000 zł.

Dzisiaj walczą 3 pary:

I para.
Bayer Ludwik — Weinura Handschi
M. Europy Wiedeń M. świata Mandzurja

II para
Bartkowiak Tomasz - Harsch Gerhardt
M. Polski Poznań. Herkulez z g.Harcu.

III para ROZSTRYGAJĄCA.
Pinecki Leon
M. Polski (Olbrzym).

Swaton Wacław
M. Czechosłowacji Praga.

Olbrzym Polski przeciw Czechosłowakowi.

pod kierunkiem prof. **Arnolda.**

Początek walk o godzinie 10-tej wiecz.

UWAGA: Przed rozpoczęciem walk defilada wszystkich zapasń.

Kolporterzy bibuły komunistycznej na ławie oskarżonych.

W dniu wczorajszym w sądzie okr. zasiadli na ławie oskarżonych: Bronisław Gabara, Abram Majzler, oraz Helena Piotrowska, wszyscy oskarżeni o przynależność do komunistycznej partii robotniczej Polski. (K. P. R. P.) oraz o szerzenie doktryny antypaństwowej i kolportaż bibuły komunistycznej.

Akt oskarżenia

Według aktu oskarżenia sprawa przedstawia się następująco:
Rok rocznie przed dniem 1 maja, Niem świąta robotniczego całego świata, odbywają się we wszystkich większych i mniejszych miastach, wiecie, podkadanki i akademie robotnicze.

Polska partja komunistyczna wykorzystuje święto to na swą korzyść i dzieki odpowiednim prelekcjom stara się rozszerzać występną doktrynę na zgromadzone masy robotnicze.

Dnia 28 kwietnia 1924 r. uformował się olbrzymi pochód w którym udział brały wszystkie związki zgromadzone pod swymi sztandarami, kierując się w stronę Wodnego Rynku, na którym ustawione były mównice, skąd przemawiali mieli wyznaczeni prelegenci.

Pomiędzy polską partją socjalistyczną, a nar. partją robotniczą uformowała się grupa wywrotowców pod sztandarem, na którym były napisy antypaństwowe i przybyszcy na oznaczone miejsce w pierwotnym porządku oczekiwali na przemówienie posła Łańcuckiego.

Rok rocznie ekspozytura urz. śledczego policji politycznej deleguje na powyższe zebrania swych wywiadowców którzy mają polecenie dawać baczną uwagę na wszelkiego rodzaju akcję niektórych osobników, mających na celu obalenie istniejącego w państwie ustroju społecznego i politycznego, ustalonego ramią konstytucji.

Wspomnianego dnia kilku wywiadowców udalo się na Wodny Rynek i roztoczyło obserwację nad pewnym osobnikiem, który zachowaniem swym zdradzał przynależność do partji wywrotowej.

POSEŁ ŁAŃCUCKI

Przed rozpoczęciem przemówienia posła Łańcuckiego z tłumu nagle wyrzuciła się osoba, która wyciągnęła z kieszeni listę, którą natychmiast po wieceu aresztowano.

Osobnikiem owym, który zachowaniem swym zdradzał przynależność do K. P. R. P. był Abram Majzler, przy którym znaleziono również kompromitujące bibuły.

Trzecim osobnikiem był Bronisław Gabara, który za wszelką cenę starał się skomunikować z posłem, a nawet zaczął odbywać obecnie areszt i przewożony znanego działacza komunistycznego Tenenbauma, występującego w armji pod pseudonimem „Jasiek”.

Zeznania oskarżonych

Sprawdzeni do urz. śledczego, oskarżeni na pierwiastkowym śledztwie do winy się nie przyznali, dając wyjaśnienia, że na wieceu znaleźli się li tylko dzięki świętu robotniczemu.

Przeprowadzając w dalszym ciągu dochodzenie policja polityczna aresztowała siostrę Piotrowskiej, Józefę, która jednak po 4 dniach wypuszczono.

Przeprowadzona rewizja w domu Piotrowskiej wykryła nader obciążający materiał komunistyczny, w postaci książek zakazanych przez cenzurę, jak również kartek nr. 17 wyborów do kasy chorych, na liście której podobno figurował również i oskarżony Gabara.

W domu Majzlera rewizja wykryła „Trybunę Robotniczą” do której jednak przynależał młodszy brat jego, który obecnie odbywa areszt śledczy.

PRZEWÓD SĄDOWY

O godzinie 10 rano wszedł na salę sąd pod przewodnictwem s. o. Kozłowskiego w asystencji sędziów Rasia i Arnolda.

Oskarżona Piotrowska do inkryminowanego jej przestępstwa nie przyznaje się, wyjaśniając, że znalezione u niej papiery przyniosł poprzedniego dnia jakiś nieznany jej osobnik, zaś okoliczności uczestnictwa w wieceu tłumaczy swym stanowiskiem, jako poborczyni i delegatki fabrycznej.

Oskarżony Majzler również do winy nie przyznał się, twierdząc, że dnia tego szedł do kina Oświatowego wraz ze swym siostrzeńcem, a pozwany przez tłum został poniesiony pomiędzy grupę K. P. R. P.

Oskarżony Gabara również do winy kolportażu bibuły komunistycznej nie przyznaje się, wyjaśniając, że na wieceu znalazł się tylko jako robotnik, zaś odezwę rzucił widocznie ktoś przed nim.

Zeznania świadków

Zbadana w charakterze świadka siostra Piotrowskiej — Józefa zeznała, że wiadomości, które udzieliła sędziemu śledczemu były niezgodne z prawdą, albowiem wówczas była przerażona. Sióstrę swą zna bardzo mało, albowiem pracuje w Warszawie, jednak na zasadzie ciągłych rozmów wywnioskowała że Helena jest odmiennych przekonań politycznych, jakich jednak, wskazała nie umiała sądowi.

Zeznania innych świadków można zsumować i ogólny rezultat podkreślić pod nazwisko przodownika Kopcia, który oświadcza sądowi co następuje:

Helena Piotrowska, występująca w partji pod pseudonimem „Cecylja” zna policja polityczna oddawna, zaś pseudonim jej ustalono wówczas, gdy na pogrzebie komunisty Kowalskiego jakaś kobieta spytała siostrę Piotrowskiej — „Gdzie można zastać Cecylję”.

Abram Majzler występował w partji pod pseudonimem „Laufer” i wywrotowa jego działalność od dawna była znana organom policyjnym.

Zresztą wszyscy oskarżeni byli wypisani na karcie inwigilacyjnej i niejednokrotnie rysopis ich podawany był różnym wywiadowcom do śledztwa.

Prócz tego Majzler należał do t. zw. „Koła samoobrony” (Komunistyczna partja młodzieży polskiej) której celem było bronienie kolporterów i chorążych przed atakami policji. Spełniał on również zadanie członka „bojówki” i niejednokrotnie widziano go na różnych wieceach i pochodach.

Po ukończonym przewodzie sądowym nastąpiła przerwa, po której głos zabrał przedstawiciel oskarżenia publicznego.

Przemówienie prokuratora

Prokurator dr. Jan Markowski na wstępie swego przemówienia poddał silnej krytyce działalność różnego rodzaju wywrotowców, którzy za wszelką cenę starają się obalić istniejący w państwie ustroj społeczny i polityczny.

Zdaniem prokuratora wina oskarżonych została dowiedziona, a sroga kara będzie nauką dla innych.

Prokurator zajął się kwalifikacją prawną czynów, domagając się wymiaru kary z art. 102, który w swej treści zawiera pojęcie spisku antypaństwowego.

Oskarżeni winni ponieść jaknajsurowsze represje karne, by wyrok ich był postrachem dla innych komunistów, których działalność szerzy się z zaskazującą szybkością.

Obrona

Obronca oskarżonych adw. Duracz z Warszawy wskazał w swym przemówieniu na brak konkretnych danych, do wódzając, że całe oskarżenie oparte jest jedynie na hipotezach, i nie posiada szczegółowych faktów.

W konkluzji obrońca domaga się łagodnego wymiaru kary dla Piotrowskiej, pozostałych zaś mocodawców prosi o zwolnienie od odpowiedzialności.

Wyrok.

Sąd po dłuższej naradzie wyniósł wyrok, mocą którego Bronisława Gabare, Abrama Majzlera, oraz Helene Piotrowską uznano winnymi tego, że działali w myśl obalenia istniejącego w państwie ustroju, jak również kolportażu bibuły i pozbawieniu praw stanu skazał: Gabarę lat 33 na 4 lata ciężkiego więzienia i 2 lata za kolportaż, Helene Piotrowską na 4 lata ciężkiego więzienia, 2 lata za kolportaż i jeden rok za przynależność do partji. Abrama Majzlera lat 19 na 4 lata ciężkiego więzienia, oraz 2 lata za kolportaż.

Wobec zbiegu przestępstw każdego z oskarżonych skazano po cztery lata ciężkiego więzienia, zaś Piotrowską na wspomnianą karę twierdzy. (p)

Wyprawa zarządu funduszu bezrobocia.

P. Gierlicz pilnuje swych interesów.—Zarząd funduszu bezrobocia daje dobre rady magistratowi Zduńskiej Woli. — Pabjanicom źle się dzieje bez rady miejskiej.

W myśl uchwały zarządu obwodowego funduszu bezrobocia, mającej na celu likwidowanie bezrobocia w województwie łódzkim, udała się w piątek do różnych miejscowości województwa delegacja zarządu funduszu w osobach przewodniczącego zarządu inspektora Wróblewskiego i członka zarządu — p. Łatkowskiego.

Delegacja udała się w pierwszym rzędzie do Zduńskiej Woli, gdzie zwróciła się do magistratu z propozycją zwołania wspólnej konferencji z przedstawicielami związków zawodowych.

Na wiadomość o przyjeździe do Zduńskiej Woli przedstawiciele funduszu bezrobocia tłumy robotników porzuciły pracę i ściągnęły pod magistrat, domagając się przedłużenia okresu wydawania zapomóg do 39 tygodni, rozszerzenia zapomóg na okolice, oraz uruchomienia robót publicznych.

Do zebranych tłumów przemawiali przedstawiciele funduszu i wskazali, że sprawy te będą poruszone na najbliższym posiedzeniu zarządu funduszu bezrobocia, co się zaś tyczy robót publicznych, to w sprawie tej odbędzie się konferencja w magistracie Zduńskiej Woli.

Wobec tego zebrani robotnicy rozeszli się, a przedstawiciele funduszu bezrobocia odbyli posiedzenie z burmistrzem i przedstawicielami związków zawodowych.

Pp. Wróblewski i Łatkowski wskazali, że okres wydawania zapomóg kończy się, a ponieważ liczne rzesze pozostaną bez środków do życia, więc należy zapewnić im pracę.

W pierwszym rzędzie należy podjąć roboty kanalizacyjne, a o ile niema odpowiednich funduszy, to magistrat Zduń-

skiej Woli winien się zwrócić do kapitałistów zagranicznych i zaciągnąć pożyczkę.

W odpowiedzi burmistrz oświadczył, że magistrat sam stara się o kredyty rządowe, a prócz tego prowadzi roboty publiczne, zatrudniając 100 osób.

Dalej burmistrz wskazał, że dawny magistrat zaprojektował budowę kolei Łódź — Górny Śląsk, któraby szła przez Zduńską Wole.

Projekt ten, którym zainteresował się dyrektor kolejek dojazdowych p. Gierlicz został zaakceptowany przez ministerstwo, lecz na niekorzyść Zduńskiej Woli, a na korzyść p. Gierlicza, gdyż kolej ta będzie przechodzić przez Sieradz, wskutek czego tereny pobliskie własność kolei dojazdowych, będą więcej warte.

Przeciwko temu należy zaprotestować, gdyż ominie to cel główny, a mianowicie — zatrudnienie bezrobotnych.

Przedstawiciele związków zawodowych również wskazywali, że magistrat przychodzi z pomocą bezrobotnym, lecz mało może zrobić, gdyż Zduńska Wola jest oddalona od większych ośrodków.

W końcu delegacja funduszu bezrobocia zażądała przedłożenia memorjału z projektami zwalczania bezrobocia.

Następnie delegacja udała się do Pabjanic, gdzie również odbędzie się konferencja i zastępcą burmistrza p. Piechoła oświadczył, że magistrat nie może podjąć robót na szerszą skalę z powodu rozwiązania w Pabjanicach rady miejskiej.

Materiały zebrane przez komisję zarządu funduszu bezrobocia przedstawione zostaną na posiedzeniu zarządu i będą tematem obrad specjalnej komisji, mającej na celu walkę z bezrobociem w województwie. (b)

Walki francuskie w cyrku.

Petrowicz położył Karscha.

Wyniki wczorajszych zapasów w cyrku.

Wyniki dnia wczorajszego w cyrku były następujące:

Leon Pinecki — Hadschi Weimura.

Spotkanie tej pary skończyło się wynikiem remisowym, pomimo to, że Pineckiemu udało się złapać mandzura w podwójny nelson.

Weimura zastosował sztuczkę Bayera, to jest „tour de tete” i z łatwością uwol-

nił się z chwytu.

Jan Petrowicz — Gerhardt Kar.

Decydująca walka tej pary przyniosła zwycięstwo Petrowiczowi po upływie 45 minut.

Tomasz Bartkowiak — Olaf Noestrem.

Zwyciężył Bartkowiak w 7 minucie. Obszerne sprawozdanie zamieści „E.ress”.

Tajemniczy trup w walizie.

Czy Zawiślakówna znała zamordowaną?

Warsz. koresp. „Republiki” telef.: Dzięki energii władz kryminalnych udało się trafić na pewne ślady, które dociekanie tajemniczej zbrodni, dokonanej

na nieznaną dotąd młodej dziewczynie, posunęły nieco naprzód, i rzuciły pewne światło na niektóre okoliczności. Policja warszawska — otrzymała pewne wskazówki, według których przypuszczalnie ofiarą zbrodni mogła znać niejaka Zawiślakówna, która przed kilkoma dniami opuściła Warszawę i udała się do Krakowa; policja postanowiła natychmiast zbadać Zawiślakównę. Wydelegowany w tym celu kierownik 4-go rejonu śledczego p. Bachrach, po przybyciu do Krakowa odnalazł w hotelu „Metropol” Zawiślakównę wraz z jej towarzyszką, niejaką Raczynską.

P. Bachrach zdołał obie nakłonić do powrotu do Warszawy i dziś z nimi przyjechał.

Chodzi o stwierdzenie, czy ofiarą zbrodni jest istotnie znajoma Zawiślakówny, więc dziś tej ostatniej okazane zostaną szczątki znalezione w walizce. Gdyby domniemania policji potwierdziły się i gdyby istotnie Zawiślakówna mogła coś kategorycznego orzec, wtedy sprawa byłaby w pewnej mierze zbliżona do rozwiązania.

Teatr LUNA

Dziś i dni następnych
TANCERKA HISZPANSKA z POLĄ NEGRI.

CZYTAJCIE „EXPRESS WIECZORNY”

Dostawa sukna wojskowego.

Udział Łodzi podwyższono o 100 proc., podnosząc cały kontyngent dostawy o 100,000 metrów. — Bielsko w dalszym ciągu uprzywilejowane, gdyż ma 63 proc. dostaw.

Sprawa dostaw sukna wojskowego została obecnie ostatecznie rozstrzygnięta. Po głośnych alarmach jakie podniosła Łódź, władze centralne w Warszawie nie miały odwagi utrzymania swej uprzedniej decyzji, lecz przez nieznaczne ustępstwa osiągnęły to, iż przemysłowcy łódzcy zaniechali dalszych kroków, w celu uzyskania rewizji klucza rozdziału dostaw. Ustępstwo polega na tem, iż dzięki licytacji uzyskano o 10 proc. niższą cenę, od uprzednio preliminowanej; w tych warunkach ministerstwo spraw wojskowych mogło podwyższyć o 10 proc. kontyngent dostaw. Właśnie ta dziesięcioprocentowa nadwyżka przypada Łodzi.

Wskutek tego, stosunek dostaw, który wynosił według pierwotnego projektu:

Bielsko 70 proc.
Łódź 22 proc.

Białystok 8 proc. zmienił się obecnie w ten sposób, iż Bielsko, które w pełni zatrzymało swój, wyrażony w metrach udział w dostawie, procentowo straciło, wskutek powiększenia przydziału Łodzi. Tem nie mniej ustosunkowanie się udziałów w dostawach sukna wojskowego wskazuje na szczególne uprzywilejowanie Bielska. Obecny rozdział przedstawia się:

Bielsko 63 proc.
Łódź 30 proc., jakkolwiek bezwzględnie biorąc udział Łodzi wzrósł prawie o 100 proc.; wreszcie
Białystok 7 proc.
Uwzględniając zaś ilość posiadanych

maszyn włókienniczych dostawy wojskowe winne były być rozdzielone według następującego klucza:

Łódź 65,8 proc. zamiast 30 proc.
Bielsko 22,3 proc. zamiast 63 proc.
Białystok 11,9 proc. zamiast 7,0 proc.

Wynika więc z tego, iż obecnie po wielu protestach i reklamacjach udział Łodzi wynosi niecałą połowę tego, co powinna była otrzymać; natomiast Bielsko otrzymało trzykrotnie większe dostawy, aniżeli przypada mu z ilości posiadanych maszyn.

Sprawa dostaw sukna wojskowego jest tylko fragmentem, charakterystycznym dla ustosunkowania się Warszawy do Łodzi. Małe Bielsko zastępowane przez dzielnych ludzi o europejskim pokroju, umiało sobie wyrobić odpowiednie stosunki, które pozwalają mu na osiągnięcie pięknych rezultatów, przy zastępowaniu swych interesów. Natomiast Łódź ponosi stałe klęski; ogół przemysłowców nie bierze należytego udziału w życiu związkowym, skutkiem czego na czoło wysuwają się jednostki, których sposob obcowania z ludźmi zraża wszystkich, a w szczególności władze. Nie chcemy mówić już o kwalifikacjach innych, jakie powinni posiadać reprezentanci pewnych grup interesów.

Ostatni fakt z dostawami wspólnymi wykazuje, iż naprawienie tego, co raz za stało zepsute, nie należy do rzeczy łatwych choć nawet wtedy usuwają się w cień ci, których niezręczność i pyszałkowość jest przyczyną niepowodzeń akcji ogólnych przez nich prowadzonych.

Kapitał angielski we Włoszech.

(Specjalna służba ekonomiczna „Republiki“.)

Ostatnio donosiliśmy o utworzeniu w Medjolanie filji znanego banku amerykańskiego The National City Bank of New York, którego zadaniem ma być prowadzenie operacji, przy pomocy Banca Commerciale Italiana, który gruntownie zna stosunki w Europie środkowej i wschodniej. Akcji tej nie mógł obojętnie przyglądać się kapitał angielski, który dotychczas nie był zaangażowany w finansach włoskich. Dla skompensovania jej Barclaya Bank Ltd w Londynie założył w Rzymie filję z kapitałem 50 milio-

nów lirów; filja ta ma w pierwszym rzędzie zadanie występowania z konkurencyjną inicjatywą tam, gdzie kapitał amerykański pracujący na terenie Włoch, będzie zmierzał do opanowania pewnych dziedzin gospodarczych.

Pozatem Anglicy spodziewają się osiągnięcia w ten sposób wzmocnionej roli w handlu śródziemnomorskim, zwłaszcza że Barlays Bank posiada wszystkie akcje największego banku w Egipcie The Anglo-Egyptian Bank.

Na łódzkim rynku włókienniczym.

Przedświąteczny spokój.--Brak popytu pogarsza warunki zbytu.--45-dniowe pokrycie za „Widzew“.--Prowincja nie protestuje!--Poznań pod znakiem niepogody.--Tendencja zniżkowa dla stopy dyskontowej.

(Specjalna służba informacyjna „Republiki“.)

Na rynku włókienniczym w ubiegłym tygodniu panował spokój. Jak być do przewidzenia, wobec zbliżających się świąt zawitało do Łodzi bardzo niewiele kupców. Zrozumiałem jest, że garstka przybyłych, wyczuwając pomyślną dla siebie koniunkturę żądała wyjątkowo długich terminów.

Ponieważ sprzedawcom potrzebne było pokrycie, kupcy uzyskiwali przeważnie wygodne warunki. Dość powiedzieć, że towary, które dotychczas kryły się 30-dniowymi wekslami (Widzew), w ubiegłym tygodniu dawano za nie zaledwie 45-dniowe pokrycie; za artykuły Scheiblera, Rozenblatta dawano weksle z terminem od 60 — 70 dni, chociaż dotychczas pokrywano je wekslami 45-dniowymi.

Targowała głównie ulica Nowomiejska od drobnych kupców za gotówkę. Sytuacja na prowincji wydaje się być pomyślną, na co wskazuje choćby to, że weksle są płacone punktualnie i mało się słyszy o prowincjonalnych protestach. Natomiast sporo protestów dała Warszawa i Łódź.

Poznań na początku tygodnia argował dobrze, ale po zmianie pogody ożywienie osłabło i rynek wielkopolski poważnie ucierpiał.

Na prywatnym rynku dyskontowym dobrych weksli było bardzo niewiele, przyczem dyskonterzy poszukiwali solidnego materiału. W tych warunkach zrozumiałem jest, że stopa dyskontowa za pierwszorzędne weksle wynosiła jak uprzednio 3—4 proc.

TOWARY SCHEIBLEROWSKIE.

Na rynku towarów scheiblerowskich sytuacja nie uległa zmianie.

Poszukiwane są jedynie prześcieradłowe, silesia i bułgarskie.

Zwłaszcza odczuwa się brak płótna prześcieradłowego, które wskutek zajęcia szerokich warsztatów nie jest wogóle wypuszczane na rynek.

572-2
Michał Reitberger
Andrzeja 7
zawiadamia, iż oprócz uskutecznienia wpłat podatków skarbowych i komunalnych, prowadzić także będzie
biuro pisania próśb i podań.
UWAGA: ze względu na czas krytyczny prowizję moją za wpłacanie podatków obliczam minimalnie.

FOTOGRAFUJ CIE SIĘ
tylko w pierwszorzędnym Atelier
A. PIOTROWSKI
plac Wolności, № 6.
3 pocztówki cała figura 2 złote
1 Foto-Portret, duży z natury
40x50 cm. cała figura 10 zł.
Zdjęcia wykonują znany operator
p. F. Buchcar
b. wł. f. J. Tyraspolski.

TOWARY PABJANICKIE.

Tydzień bieżący rozpoczął się pod znakiem ciszy.

Towarami Kruschego i Endera nie dokonano wczoraj prawie żadnych transakcji.

Wpłynęła na to oprócz ogólnej sytuacji zmiana warunków pokrycia: obecnie żądanie jest 70 proc. gotówki i pokrycie wekslowe na 40—45 dni.

Na rynku dale się w dalszym ciągu odczuwać brak całego szeregu artykułów, a mianowicie piłki, heringbony, 80, ręczników i palermo.

NIEWYPŁACALNOŚCI NA PROWINCJI.

Na prowincji zawiesił wypłaty cały szereg większych firm, między innymi „Bracia Pobereczek“ — Lwów, „Sz. Rapaport“ — Kielce, „M. Ch. Fiszler“ — Kielce, i N. Lederman — Ostrowiec.

Poza tem cały szereg firm prowincjonalnych znalazł się w trudnościach płatniczych.

Panika na giełdzie zbożowej w Chicago.

Specjalna służba telegraficzna „Republiki“.
New Jork, 16 marca.

W piątek ub. tygodnia na giełdzie zbożowej w Chicago rozpoczęła się panika, która trwała przez całą sobotę. Spowodowana została silnymi dostawami i wielkimi sprzedażami na rynkach zagranicznych.

Do jakich rozmiarów doszła panika świadczą notowania, zaraz przy otwarciu giełdy. Pszenica majowa z 181 i jedna czwarta centów spadła na 171 centów. Giełda psiatkowa zamknęła notowaniem 166 i jedna czwarta, co oznacza zniżkę o 15 centów, w porównaniu z notowaniami zeszłorocznymi.

Główną przyczyną spadku cen są obfite deszcze, które bardzo korzystnie wpływają na wzrost przenicy, a więc na widoki pomyślnych żniw.

Pertraktacje o miliard dolarów.

Specjalna służba telegraficzna „Republiki“.
New Jork, 17 marca.

Znany biuletyn finansowy „Moody's Investors Service“ donosi, iż na rynku nowyorkim prowadzone są obecnie pertraktacje o pożyczki w łącznej wysokości miljarða dolarów. Na pierwszym miejscu stoją Niemcy ze sumą 193 milionów, na drugim Francja ze sumą 180 milionów dolarów.

SZYNY kolejowe, wąskotorowe

WÓZKI. Zwrotnice, Tarcze

PODKŁADY kolejowe

DOSTARCZA:

SMOSCHEWERIS^{ka} T.z.o.p.

BYDGOSZCZ Dworcowa 31 b.

KATOWICE Jagiellońska 11.

Skutki angielskiej przegranej.

Niedzielne depesze z Genewy dowiodły, iż angielskie tezy wysuwane na ostatniej sesji Ligi narodów zbankrutowały zupełnie i pan Chamberlain wyjechał jak niepyszny ze Szwajcarii, dokąd jeszcze przed kilku dniami podążał jako niewątpliwie przyszły triumfator.

Raz jeszcze ziściło się zdanie, dość już zresztą dzisiaj w Anglii popularne, iż Liga narodów nie jest narzędziem polityki, na które można częściowo nawet liczyć i na niem się opierać.

Trzeba wziąć pod uwagę, iż sama idea Ligi narodów jest przeważnie angielsko-saska, a podczas rokowań wersalskich Clemenceau w imieniu Francji zgodził się na nią z bardzo znacznymi zastrzeżeniami, Lloyd George natomiast w imieniu Wielkiej Brytanji wszelkimi siłami parł do jej urzeczywistnienia. Istotną konstrukcją Ligi narodów zbudowaną jest w ten sposób, iż W. Brytanja wraz ze swymi kolonjami i państwami protekcyjnymi liczy na ogólnem zebraniu członków Ligi większość głosów. Opierając się na tej matematycznej podstawie politycy angielscy przypuszczali, iż Liga narodów stanie się ich świętym instrumentem politycznym na kontynencie i przy jej pomocy będą mogli dowolnie wpływać na bieg wypadków. W praktyce okazało się jednak, iż tak nie jest.

Liczebna przewaga Anglii i jej pupilów spotkała się z uporem moralnym, a jednak bardzo ważkim, skonsolidowanego bloku wielkich i małych państw kontynentu pod przewodnictwem Francji.

Okazało się, iż wszystkie tezy angielskie, reprezentowane kolejno przez kilku premierów i ministrów spraw zagranicznych, raz po raz doznawały fiaska. Powodzenie uzyskiwał natomiast Paryż, sprawujący poważną kontrolę kontynentalną w polityce europejskiej. Rząd francuski w jednej tylko sprawie ustąpił Londynowi, a mianowicie w tej, iż Liga narodów nie wtrącała się w naciągnięte niekiedy stosunki pomiędzy rządem londyńskim, a jego kolonjami, starannie ukrywała i zbywała milczeniem nieporozumienia irlandzkie, poważniejsze wybuchy w Egipcie i wieczne niezadowolenie niepodległościowców hinduskich.

Za cenę tego ustępstwa, które dla W. Brytanji nie usprawiedliwiało zupełnie istnienia Ligi narodów, gdyż i bez tej Ligi mógł się do tych spraw nie odważyć wtrącać, Francja praktycznie ujęła w swe ręce politykę europejską. Przedstawicielem jej w sprawach Górnego Śląska, Gdańska, Kłajpedy, paktu gwarancyjnego, odszkodowań i t. d., zawsze brała górę nad walczącą wszystkimi siłami politykę angielską. Ostatnia porażka Londynu jest dla Anglii o tyle jeszcze ważniejsza, iż poniósł ją rząd konserwatywny, opierający się na bardzo znacznej większości parlamentu i wyborców.

P. Chamberlain będzie się wprawdzie starał jeszcze w Paryżu dojść do porozumienia z p. Herriotem w tej kwestji, która obecnie została odłożona do czernoczerwonej sesji Ligi, jest jednak mało prawdopodobne, by po walnem zwycięstwie w Genewie polityka francuska uczyniła znaczne ustępstwa.

Nasuwa się tedy niezwykle ważne pytanie dla całego rozwoju polityki międzynarodowej. Pytanie to i dla Polski posiada pierwszorzędne znaczenie: czy Anglija podporządkuje się decyzjom Ligi narodów i tym samym zrezygnuje na rzecz Francji ze swej polityki kontynentalnej,

czy wycofa się na dawne swe szczyty tradycyjnej splendid isolation, czy też zdecyduje się na pominięcie Ligi narodów i ponad jej głową postara się o zawarcie nowych sojuszków na lądzie europejskim, które dadzą jej możność zważenia idei hegemonji francuskiej.

Zupełne odsunięcie się W. Brytanji od spraw kontynentu jest dzisiaj niemożliwe choć było możliwe jeszcze przed 20 laty, gdy p. Delcasse z trudnością i z wielkimi staraniami mógł nakłonić króla Edwarda VII do zbliżenia dwu sąsiadujących o cieśninę mocarstw. Splendid isolation jest dzisiaj poprostu niemożliwe z względów techniczno - wojskowych. Prasa angielska otwarcie mówi, że podczas gdy dawniej brzegów wyspy w zupełności wystarczający sposób broniła potężna flota, dziś flota ta nie daje żadnej gwarancji nietykliwości, a militarną granicę Anglii jest linja Renu, skąd możnaby jeszcze udaremnić ewentualne ataki gazowe i powietrzne Niemiec. Skoro więc Anglija nie może zupełnie oddalić się od spraw kontynentalnych skoro z drugiej strony nie zechce podporządkować się bezpośrednio władzy Ligi narodów, a potrojdnie Francji, musi znaleźć trzecie wyjście.

Wyjściem tem jest wyszukanie siebie w Europie sojusznika, czy też grupy sojuszników, z którymi polityka angielska pójdzie ręką w rękę we wszystkich sprawach.

Głosy prasy angielskiej dają dziś do zrozumienia, iż wysiłek wszystkich organów skierowany jest na utrzymanie ścisłego sojuszu z Francją, któryby istniał zupełnie niezależnie od Ligi narodów. W ostatnim numerze tygodnika „The Observer” znalazł się znów jeden z tych

artykułów, które stanowią łańcuch w kampanji politycznej przeciwko próbom zajęcia przez Francję steru Europy, a równocześnie wyrażają chęć pozostawienia poza nawiasem angielskiego zainteresowania Ligi narodów. Polityka angielska nie cofa się przed bardzo niebezpiecznymi propozycjami, nie cofa się przed powtórzeniem jakiegos nowego Brześcia Litewskiego na wschodzie Europy, nie cofa się przed generalnym atakiem na Polskę, a równocześnie w całej rozciągłości okazuje dążenie do porozumienia za wszelką cenę z Niemcami. Połączenie to może być w ścisłym kontakcie z Francją, i wówczas mielibyśmy do czynienia z ugrupowaniem trzech wielkich mocarstw, zarządy których sprawowałyby dyktaturę we wszystkich sprawach starego świata. Nie trzeba dodawać, iż dyktatura ta byłaby dla Polski zabójcza ze względu na udział w niej Niemiec i że wszelkimi siłami polityka nasza musi działać na niekorzyść owej koncepcji. Pozostaje jeszcze jednak inne niebezpieczeństwo, a niebezpieczeństwem tem jest ostateczne zerwanie Anglii choćby nieformalnie z Ligą narodów. Ów blok angielsko - niemiecki może jednostronnie i bez udziału Francji zagwarantować między sobą istniejącą granicę Renu, równocześnie jednak pozycja Niemiec we wszystkich sprawach międzynarodowych znakomicie byłaby wzmocniona. Nie trzeba dodawać, iż napięcie któreby wtedy powstało, byłoby znacznie silniejsze, niż to, które panowało w pamiętnym roku 1914.

I wówczas jednak, jak i w okresie kilkuletnim poprzedzającym tę datę, polityka angielska była identyczna. Pragnęła ona za cenę wielu ustępstw dojść

do porozumienia, począwszy od roku 1900 z Niemcami w sprawie polityki morskiej i odnośnych zbrojeń gdy jednak rzecz nie doszła do skutku. Londyn zdecydował się na olbrzymią wojnę, którą przez 10 lat rujnowała cała Europa.

Niema najmniejszej pewności, czy blok angielsko - niemiecki nie da w przyszłości również jakiegos wojny, która mogłaby być dla Europy, a szczególnie dla nas bardzo groźną w skutkach.

Pozostaje jeszcze pozatem otwarta kwestja, jak zachowalaby się Rosja wobec nowego podziału Europy na dwa wrogie obozy: z jednej strony Niemcy, Anglija a może i Włochy, z drugiej zaś Francja, Polska, Belgja, Czechosłowacja i Rumunja. Oznaczałoby to powrót w znamienym nieco kontredansie do przedwojennych stosunków, które, wiemy wszak z doświadczenia, jak złe dały rezultaty.

Jest rzeczą oczywistą, iż Polska w wszystkich tych kombinacjach odgrywa pierwszorzędą rolę i nasze kierownictwo spraw zagranicznych ani na chwilę nie powinno spuszczać z oka faktów o tak fenomenalnej doniosłości.

Przegrana angielska w Genewie jest tylko naszym połowicznym triumfem, a może być jeszcze wstępem do bardzo skomplikowanej i ciężkiej walki dyplomatycznej, w której będziemy musieli brać udział w najbliższych latach. W każdym razie to jest pewne, iż konfiguracja polityczna Europy zmienia się coraz bardziej a wraz ze zmianą warunków musi nastąpić i rewizja naszego programu zagranicznego i naszej taktyki.

Czesław Oltaszewski.

Co wypisują o Polsce w Paryżu? Francuska ignorancja, czy nieudolność naszej propagandy zagranicznej?

Nareszcie w prasie zagranicznej zaczynają się ukazywać — co prawda bardzo nieliczne — głosy przychylnie o Polsce. Oczywiście najwięcej spotykamy ich w pismach francuskich z okazji obrad w Genewie i poruszanych tam licznych spraw polskich. Najwięcej miejsca sprawom naszego państwa poświęca paryski „Journal”, który zdaje się wiadomości swe czerpie ze źródeł oficjalnych, a samo ujęcie kwestji i rodzaj materiału świadczy, iż działały tu czynniki naszej propagandy zagranicznej, i że są to pierwsze przejawy szerszej akcji, podjętej przez M.S.Z. w celu zaznajomienia ze sprawami polskimi szerzego świata, tak słabo orientującego się w tem, co się dzieje nad Wisłą. Niestety, jakie nieudolne są te zaczątki!

Ostatni numer „Journala”, który wczoraj przyszedł do naszej redakcji, przynosi wywiad specjalnego wysłannika tego pisma z premierem Grabskim. Wywiad ten w obiektywnej formie maluje korzyści, jakie dała nam sanacja skurwu, uwieńczona ostatnią pożyczką amerykańską, oraz przedstawia trudności, z jakimi walczyć musi młode państwo polskie.

Wszystko byłoby bardzo dobrze, i pozostałoby nic innego, jak przyklasnąć akcji, mającej na celu popularzację imienia polskiego wśród obcych, gdy

by nie coś, co psuje wszelkie te mądre pomyślane postanowienia, gdyby nie coś, co przekreśla całą korzyść, jaka mogłaby płynąć ze słów naszego premiera, spopularyzowanych przez jeden z najpoczytniejszych dzienników francuskich.

Owo „coś” — to wstęp do rzeczowego wywiadu, jakim współpracownik „Journala” uważał za stosowne zaopatrzyć słowa p. Grabskiego, wstęp, który jest horendalnym wprost nagromadzeniem nonsensów historycznych i politycznych o Polsce, a który jeszcze raz dokumentuje przysłowiową ignorancję galijską w rzeczach, dotyczących krajów obcych, a szczególnie słowiańskich.

Otóż dziennikarz francuski po odmalowaniu piękna Warszawy i wdzięku jej pałaców z 17-go i 18-go wieku, i po szeregu komplementów pod adresem p. Grabskiego, pisze, że dzisiejsza Polska powstała na gruzach dawnej, „która była republiką 80.000 szlachciców. Szlachta ta — pisze dziennikarz francuski — zrujnowana następnie przez rosjan albo przez żydów, uczyniła miejsce dla demokracji: włościan, drobnych właścicieli ziemskich”.

Następnie sprawozdawca „Journala” pisze, że magnaci polscy są zupełnie zrujnowani; Zamojski ma jeszcze coś, bo reформа rolna go jeszcze nie dotknęła, ale

inne wielkie rodziny, którym bolszewicy odebrali ich ziemie na Ukrainie, stracili wszystko... oprócz pałaców. jak np. Potoccy, Ks. Radziwiłł żyje ze swej bizuterji, a najbogatszy z magnatów stary Branicki, którego majątek był legendarny, nie ma wprost pieniędzy, aby dać swej córce na pójście do dentysty. Skradziono mu podczas wojny sławny szafir Branickich, dar Katarzyny II...

Takie i inne brednie wypisuje dziennikarz francuski w wielkim piśmie paryskim, recytując bez zająknięcia wszystkie bóle magnaterji polskiej jak gdyby poddyktowane przez któregoś z referentów ministerjalnych lub radcę jednej z naszych placówek zagranicznych — zrujnowanego arystokratę.

„Kiedy Kara-Mustafa,
„Wielki wódz krzyżaków
„Szedł ze swymi wojskami
„Przez Alpy na Kraków”...

— trzeba zadeklamować publicznie paryskiemu i naszym demorosłym „propagandzistom” z M. S.Z., którzy w tak nieumiejętny sposób biorą się do zaznajamiania opinji francuskiej ze sprawami polskimi.

J. U.

Hugon Bettauer o stosunkach małżeńskich.

Artykuł, napisany w dniu dokonanego nań zamachu i umieszczony w ostatnim numerze „Bettauers Wochenschrift“.

W ostatnim numerze tygodnika „Bettauers Wochenschrift“ znajduje się jeszcze artykuł, napisany przez Bettauera przed zamachem na jego życie, o projekcie reform małżeńskich. W oryginalnym tytule artykułu brzmi następująco:

„Probethe oder unlaesliche Zwangsche“.

Bettauer na wstępie oznajmia, iż ma zamiar ogłosić ankietę na temat nowych reform w stosunkach małżeńskich, przyczem projekt jego przewiduje t. zw. „małżeństwo na próbę“ przed zawarciem prawomocnego ślubu.

Bettauer w długich wywodach wskazuje na to, że obecne stosunki, panujące w małżeństwie nie mogą w żaden sposób wytworzyć atmosfery cichego szczęścia i czerpania pełnych rozkoszy z życia.

— „Mężczyzna — pisze Bettauer — który wręcza pieniądze tylko osobie zaufanej, o której wie, że go nie oszuka, ten sam mężczyzna całe swe życie, całą swoją przyszłość składa w ręce zupełnie nieznannej kobiecie. Tak samo kobieta, która zastanawia się nad tem, gdzie schować kluczyki przed wzrokiem służącej, wpuszcza do swego mieszkania obcego mężczyznę, z którym wiąże się na całe życie“.

Dlatego ten tylko dzięki przypadkowi, dzięki dziwnym zbiegom okoliczności zdarza się czasem, że małżeństwo w takich warunkach czuje się szczęśliwe.

Ale przypadkom ufać nie można.

Niestety, coraz częściej zdarzają się wypadki, że młoda para w krótkim czasie po ślubie jest już znudzona, upita szalem rozkoszy — i następuje okres szarej, beznadziejnej nudy, która ma trwać aż do końca życia.

Słaby przypadek sprzega dwoje istot w nierozwalny węzeł miłości bez względu na to, czy mąż żonę kocha do prawdy, czy ją zna czy podobają się wzajemnie.

Kto zna życie i na sprawy życiowe zapatruje się mniej - więcej trzeźwo, przyzna, że na sto wypadków — dziewięćdziesiąt małżeństw jest nieszczęśliwych, dziewięć znośnych i tylko może jedno zasługuje na nazwę prawdziwie szczęśliwego związku małżeńskiego.

Jest to loteria życia, która czasem może człowieka zdruzgotać doszczętnie, zmiażdżyć go w proch.

Stosunki małżeńskie w tej formie, w jakiej przedstawiają się obecnie, wymagają bezwzględnie gruntownych re-

form, które znają się wzajemnie i które mogą coś o sobie powiedzieć.

Ponieważ nikt jeszcze w tym kierunku nie poczynił żadnych kroków, Bettauer wysuwa swój projekt, reformujący obecne stosunki małżeńskie, groźny, ażeby ślub był związkiem dwojga

ską nie ma osobiście nic przeciwko temu — dopiero wtedy można wydać pozwolenie na ślub.

2. — W ciągu sześciomiesięcznej próby małżeńskiej każda z obu stron ma prawo zerwać ustną umowę bez podania motywów,

próby mąż nie miał środków, w takim razie sprawą tą powinno się zająć państwo.

4. — Gdyby małżeństwo próbne zostało rozwiązane i kobieta uważałaby się za poszkodowaną np. z powodu porzucenia posady itd. — wówczas mąż

Hugo Bettauer.

Otto Rothstock, morderca Bettauera.

mażąc swe plany w następujących sześciu punktach:

1. — Narzeczeni, chcący otrzymać pozwolenie na ślub, muszą się wylegitymować wstępem wspólnym życiem. Gdy po upływie sześciomiesięcznego wspólnego pożycia para małżeń-

3. — O ile w czasie próbnego małżeństwa okaże się, że przyszła żona znajduje się w ciąży, w takim razie próbny małżonek o ile nie zostaje prawdziwym małżonkiem musi opiekować się dzieckiem, gdy matka znajdzie drugiego męża lub obejmie posadę. Gdyby

czyzna powinien ją wynagrodzić.

5. — Mężczyzna po próbnym małżeństwie może porażony wtóry wejść w podobny związek dopiero po upływie roku. Próbnego małżeństwa można powtórzyć tylko trzy razy.

6. — Gdy próbny związek małżeński przeistacza się w prawdziwy, można go rozwiązać tylko na zasadzie wyroku sądowego.

Oto sześć kardynalnych praw przysługujących projektowi reform małżeńskich według szkicu Hugona Bettauera.

J. M-ki

Włoskie „na prawo!”

Nowy konik Marinettiego — futuro-imperjalizm.

(Specjalna służba korespondencyjna „Republiki“).

Rzym, 15 marca.

Ze wszystkich stron królestwa włoskiego nadchodzą oficjalne komunikaty następującej treści:

— „Zmiana kierunku na prawo odbyła się bez poważniejszych komplikacji. Ilość nieszczęśliwych wypadków znikła“.

Chodzi tu o zmianę kierunku na prawo, ale wcale nie w znaczeniu politycznym. Mowa tu o dekreście, jaki wszedł w życie w bieżącym miesiącu, na zasadzie którego został zniesiony system ruchu kołowego. Dotychczas wszystkie pojazdy obowiązane były trzymać się lewej strony drogi, obecnie wprowadzono system przyjęty już oddawna prawie w całej Europie, jazdy z prawej strony w całych Włoszech.

Zagadnienie konieczności uregulowania ruchu kołowego na ulicach miast włoskich i na szosach poruszane było już niejednokrotnie od stu pięćdziesięciu zgóra lat. Wydane były nawet odpowiadające rozporządzenia przeważnie przez władze zaborsze, np. przez francuzów za czasów Napoleona lub przez austriaków. Ale za każdym razem zwyczaj był silniejszy od prawa pisanego. To też w

dziedzinie ruchu panował straszny chaos, i nie tylko na prowincji, ale nawet w stolicy istniała pod tym względem nieprzepracowana tendencja „na lewo“...

W ostatnich czasach ruch kołowy we Włoszech doszedł do niebywałego napięcia. Coraz większe ilości samochodów kursują po ulicach miast i drogach publicznych. Oczywiście, że wskutek niejednolitych i niestabilnych zwyczajów co do trzymania się jednej strony jezdni, zdarzały się coraz częściej wypadki zderzeń, pociągające za sobą liczne ofiary w ludziach. To też rząd faszystowski postanowił przeciąć raz na zawsze węzeł gordyjski cyrkulacji, i ogłosił dekret obowiązujący na terytorjum całych Włoch:

— W miastach, poza miastem, po wsiach, i wogóle wszędzie trzymać się prawej strony!

Być może jest to do pewnego stopnia symboliczne, gdyż kurs „na prawo“ jest dzisiaj wogóle w modzie.

**

Drugi rok już wychodzi w Rzymie wielkie, ale bardzo ubogie co do treści pismo p. t. „Imperia“. Jest to oficjalny organ włoskich imperjalistów. Ostatecz-

nie niema w tem nic dziwnego, że i taki kierunek istnieje we Włoszech, ale najciekawsze jest to, iż „Imperia“ jest jednocześnie organem i futurystów i jego arcykapłana oraz wodza, sławnego Marinettiego. Marinetti jak wiadomo, już od paru lat stoi po stronie faszystów, a Mussolini cieszy się bezwzględnym jego poparciem.

Czasy jednak dla Marinettiego o tyle się zmieniły, iż podczas, gdy dawniej rozporządzał on pokaźną ilością brzęczącej monety, posiadał bowiem podobno około 20 milionów lir, obecnie zdołał on cały swój pokaźny majątek „przepuścić“ i dzisiaj znajduje się w bardzo marnych warunkach finansowych. Marinetti nie należy jednak do ludzi, którzy opuszczają ręce. Futuryzm nie „idzie“, postanowił przeto wziąć się do czegoś innego, i stworzył... „futuro-imperjalizm“. Ostatnie szczytki swej olbrzymiej ogi fortuny wydaje Marinetti na propagandę zregenerowanej przezeń idei imperjalizmu.

W tych dniach redakcja „Imperii“ urządziła bankiet, na którym nastąpiło zbratanie faszysto-futuro-imperjalistów. Oczywiście sam Marinetti nie

przepuścił okazji i wygłosił wielką mowę programową:

— Naszym dążeniem — powiedział Marinetti — jest uczynienie z Włoch wielkiego imperium. Niegdyś istniało wielkie i potężne państwo rzymskie. My zaś stworzymy nowe imperium włoskie sto razy większe od rzymskiego. I to nasze nowe imperium będzie panowało i rządziło światem.

A dalej następuje wypowiedzenie wojny. Komu? Wszystkim bez wyjątku...!

I bojaźliwemu dzisiejszemu monarchizmowi, który jest nieestetyczny i zbytnio wyrozumiały dla socjalizmu i republikanizmowi — tej religii miernoty i aferzystów. I klerikalizmowi... Jednym słowem wszystkim, wszystkim, wszystkim! Jak wojować, to wojować! Jak się bić, to się bić! Wszystkich, wszystkich, wszystkich!

I przyszły władca kuli ziemskiej wyrzuci z siebie okrzyk.

— Niech żyje święta nierówność! Niech żyje wolność, ale w granicach państwa!

L. Z.

Drugie spotkanie Herriota z Chamberlainem

Odbyło się w atmosferze serdecznej i doprowadziło do porozumienia w niektórych sprawach.

Następne spotkanie premierów będzie miało miejsce w Londynie

Paryż, 16 marca. Dzisiejsze spotkanie Herriota z Chamberlainem miało charakter jak najbardziej serdeczny. Żegnając się z premierem francuskim Chamberlainem rzekł: „Następnym razem spotkamy się w Londynie”, — na co premier odpowiedział: „Tak jest”.

Herriot oświadczył dziennikarzom, iż może sobie pozwolić na doskonałe stosunki z Chamberlainem, z którym zdołał już się porozumieć co do niektórych spraw zasadniczych.

Po dzisiejszym spotkaniu Herriota z Chamberlainem wydany został następujący komunikat oficjalny:

Herriot i Chamberlain, na konferencji wymienili zdania co do szeregu zagadnień z dziedziny polityki zagranicznej, a specjalnie sprawie bezpieczeństwa, kierując się chęcią znalezienia w atmosferze przyjaznej sposobu rozwiązania, który byłby do przyjęcia dla obu krajów. W naradach określono zasadnicze punkty wysuniętych zagadnień. Pokowania będą kontynuowane w drodze dyplomatycznej w atmosferze przyjaznej i porozumienia ze sprzymierzeńcami.

Rendez-vous królowej holenderskiej z ministrem angielskim.

Genewa, 16 marca. Premier, który przed sesją rady Ligi Narodów, Chamberlain pozostał w nie-

dziele w Genewie. Fakt ten wywołał najrozsądniejsze komentarze i pogłoski tej akcji.

Jak korespondent „Republiki” dowiaduje się w hotelu Bergue, gdzie mieszka Chamberlain, od kilku dni przebywa incognito królowa holenderska Wilhelmina, meldowana pod przybranym nazwiskiem księżny Burne z małżonkiem.

W Genewie obiega pogłoska, że Chamberlain zatrzymał się jeszcze jeden dzień, by konierować z przedstawicielami królowej w sprawie przystąpienia Holandii do paktu gwarancyjnego, zgodnie z planem wysuniętym przed kilku miesiącami.

W związku z pobytami incognito królowej holenderskiej, Wilhelminy w Genewie, jedno z tutejszych pism zamieściło karykaturę królowej, za co cały nakład został skonfiskowany. Za numer skonfiskowanego pisma płać sto franków.

Liberałowie i labourzysci przeciwko Chamberlainowi

Polska Agencja Telegraficzna
Genewa, 16 marca.

Według informacji z kół liberałów i partii pracy oba te stronnictwa polityczne przygotowują się do gwałtownej kontratacji i krytyki kierunku politycznego Chamberlaina, oraz rządu w Genewie, a zarazem w stosunku do protokołu genewskiego i wogóle do Ligi narodów.

Ostatnie wystąpienie lorda Parmora na odbywających się teraz wiecach w

Anglii mają być pierwszą zapowiedzią tej akcji. skusji nie wyczerpano.

NOWA KONFERENCJA ROZBROJE-NIOWA.

Polska Agencja Telegraficzna.
Londyn, 16 marca.

Wiadomość o zamiarze rządu Stanów Zjednoczonych zwrócenia się do rządów państw europejskich z propozycją zwołania nowej konferencji rozbrojeniowej spotkała się tutaj z życzliwym przyjęciem.

GDAŃSK WIDZI SWĄ PRZEGRANĄ.

Polska Agencja Telegraficzna
Gdańsk, 16 marca.

Członkowie delegacji gdańskiej przed swym wyjazdem z Genewy nie kryli w rozmowach z dziennikarzami zagranicznymi swego niezadowolenia z obrotu spraw na obecnej radzie.

Sahm podkreślił, że rzekomo krzywdą, jaka spotkała w. m. Gdańsk jest wynikiem wpływów politycznych, jakie Polska zyskała obecnie w Lidze narodów.

Gdańsk o swej klęsce w Genewie. Na nacjonalistów spycha winę za przegraną.

Agencja Wschodnia.

Gdańsk, 16 marca. „Danziger Volksstimme” pisze o rezultacie obrad w Genewie:

„Byłoby to ukrywaniem głowy w piasku, gdyby się chciało sądzić, że Gdańsk nie poniósł klęski na ostatniej sesji ligi. Delegaci Polski mieli zbyt wiele atutów na to, i to zbyt wiele dzięki nacjonalistom gdańskim. Polska bowiem zaraz na wstępie wskazała na istnienie wojskowych organizacji w wolnym mieście, jak „Jugend Deutschen Ordens”, co wystarczyło, aby wywołać wśród członków rady ligi bardzo złe wrażenie.

Jeśli Gdańsk chce osiągnąć w Genewie lepsze rezultaty, musi zmienić z gruntu swą dotychczasową politykę.”

Nadmienić należy, że „Danziger Volksstimme” jest organem socjalistów gdańskich.

BENESZ W PARYŻU.

Paryż, 16 marca.
Agencja Wschodnia.

Czechosłowacki minister spraw zagranicznych, Benesz, przybył do Paryża.

DEMILITARYZACJA STREFY NADRENSKIEJ.

Paryż, 16 marca.
Agencja Wschodnia.

Herriot, w rozmowie z przedstawicielami parlamentu i senatu, oświadczył, że ostateczna demilitaryzacja strefy nadrenskiej nastąpić może dopiero po zawarciu paktu bezpieczeństwa.

Odezwa z okazji imienin Józefa Piłsudskiego.

OBYWATELE!

Dzień 19-ty marca jest związany z imieniem Józefa Piłsudskiego i dlatego od szeregu lat obchodzony jest w narodzie jako wielkie święto jako uroczystość serdeczna. Wielu mamy bohaterów dostojnych i świętych, a sławę ich, bijącą ku nam z przeszłości dalekiej, czynimy w rocznicach ich narodzin, zgony lub zwycięstwa. Tego tylko jednego Wódza żywego bliskiego, czci Ojczyznę w dniu Imeni, otaczając go niby wielką rodziną, ciepłem serc, pełnych wdzięczności i uwielbienia. Drogi On i duszom naszym bliski, bo widzieliśmy własnymi oczyma, jak szedł samotnie i śmiało spełniać sen pokoleń — odważnie wieko narodowej trumny.

Gdy w mrokach niewoli zagasła w narodzie myśl o zbrojnym czynie, Józef Piłsudski w roku 1908 organizuje Związek Strzelecki, świadomie tworząc z nich kadry przyszłej armii polskiej. W dniu 6-tym sierpnia 1914 roku obala na czele strzelców w mundurze oficera polskiego, słupy graniczne dzielące żywy organizm Polski. Otacza go wówczas niechęć własnego społeczeństwa, podejrzliwość sprzymierzeńców; godzą w jego imię i obcy. Czyn zbrojny Legionistów zmagać się musi z nieufnością społeczeństwa polskiego, a jednocześnie budzi zdradliwą czujność władz niemieckich. W roku 1917 Komendant, stojąc na straży samodzielności wojsk polskich, odmawia przysięgi na braterstwo broni z armiami państw centralnych. Wskutek tego Legiony rozbito, a Komendanta porwano i wywieziono do Magdeburga.

Gdy wysiłkiem młodzieży i prolektariatu Polska zrzuciła jarzmo okupacji rozum polityczny narodu powołał Komendanta na stanowisko głowy Państwa, i obdarzył najgodniejszym mianem Naczelnika, uznając w Nim prawdziwego spadkobiercę Kościuszkę. Piłsudski buduje wśród walk politycznych i trudnych państwowości polskiej, a w roku wojny na wszystkich rubieżach

Polski — organizuje i umacnia ostoje Jej niepodległości — armję narodową.

Gdy zaś w roku 1920 na Polskę obdawaną krwią ludu, runęła nawała bolszewicka, Komendant odrzuca najazd moskiewski i przywraca triumf polskiej wolności.

Za sługi heroiczne, oddane Ojczyźnie, obdarza Go armją godnością Pierwszego Marszałka Polski.

Dziś znakomity wódz, mądry polityk i wielki człowiek, prowadzi życie w ustroniu własnego, cichego domu. Nie przestaje jednak ani na chwilę żyć życiem narodu, przeżywa swą tęą myślą głębię przeszłości ojczystej raz po raz rzuca snop światła na dawne i niedawne czasy. Książka po książce powstaje z pod Jego pióra — każda głęboka, każda natchniona bólem polskiego życia.

Lecz kto posiadał dar tworzenia historii w jej najwznioślejszych chwilach, tego nie na długo pochłonie trud jej pisania. Polska odrodzona, Polska, która posiadłszy własną granicę posiadła musi własną Ideę — potrzebować będzie jeszcze czynów Józefa Piłsudskiego.

Pamiętając o tem, zjednoczmy się w holdzie dla Komendanta w dniu Jego Imienin. Niech to zjednoczenie będzie dokumentem naszej wiary, iż nie zwątpiliśmy w moc Czynu Komendanta Józefa Piłsudskiego.

Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego (T. U. R.).

Robotnicze Towarzystwo Oświatowe „Pochodnia”

Stowarzyszenie Handlowców Polskich

Związek Pracowników Instytucji

Użyteczności Publicznej w Polsce

Sekcja pracowników Elektryczni

Sekcja pracowników Gazowni

Sekcja pracowników Miejskich

Sekcja pracowników Telefonów

Związek Zawodowy Pracowników Ubezpieczeniowych Rzeczypospolitej Polskiej

Wydział Wojewódzki Związku Inwa-

Nowy mord w Warszawie.

Tajemniczy trup młodej kobiety w sieni domu przy ulicy Chłodnej.

Warsz. koresp. „Republiki” telef.: Jeszcze nie można było wyświecić potwornej zbrodni, na której ślad natrafiono w przechowalni bagażów na dworcu wschodnim, a już zaszedł drugi wypadek, równie tajemniczy, wykryty w domu przy ulicy Chłodnej nr. 19.

Dom ten przeważnie zajęty przez rozmaite zakłady przemysłowe i warsztaty rzemieślnicze, z kompleksem rozmaitych budynków, — stał się terenem sensacji która poruszyła wszystkich mieszkańców i ludność okoliczną. Gdy korespondent nasz przybył na miejsce zastał nie-

złiczone tłumy cisnące się do strzeżonej przez policję bramy. Z trudem można było przedostać się na dziedziniec tego domu.

W odległości 10 kroków od bramy są złożone na śniegu, przykryte pokrowcem szare zwłoki około 20-letniej kobiety.

Na miejscu dokonywali wywiadów: zast. naczelnika urzędu śledczego p. Kuratowski i komisarz Dobecki.

Jeden z mieszkańców budynku położonego tuż przy bramie po prawej stronie schodząc po wąziutkich zalewianych ławkach szerokiej klatki schodowej ujrzał tuż przy wyjściu na dziedziniec wtłoczone między klatkę a ścianę sieni zwłoki kobiety. Natychmiast zaalarmował policję, ta zjawiła się i dokonała bliźszych oględzin.

Stwierdzono, że ofiara pozostawała w pozycji jakgdyby klęczącej nosiła na sobie mnóstwo śladów pobicia i na wielu miejscach miała rany z zakrzepłą krwią. Dolna część bielizny była jak gdyby u-nurzana we krwi. Rece w kilku miejscach są połamane. Głowa pozostaje cała w sińcach. Na nogach ofiary widnieją również ślady pobicia.

Przy trupie żadnych dowodów osobistych nie znaleziono i nikt z pośród mieszkańców nie był w możności udzielenia jakichkolwiek o ofierze wiadomości.

Sądząc ze stanu, w jakim trup się znajduje, przypuszcć można, iż zbrodni dokonano przed dwoma dniami. Ten wniosek naprowadza na myśl, że trup został przy niesiony do domu przy ulicy Chłodnej 19 i tam ukryty. Nieprawdopodobnym jest, aby w sieni, w której go znaleziono mógł on znajdować się czas dłuższy. Sien ta jest bardzo ruchliwa, obok mieszczą się dwa warsztaty techniczne, w których pracuje kilkunastu ludzi.

Policja zajęła się ustaleniem osobistości zamordowanej; istnieje przypuszczenie, że była to kobieta kłóskich obywatelów.

lidów Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej

Okogowe Koło Związku Inwalidów Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej

Robotniczy Komitet Wychowania Dziecka

Zjednoczenie Polskiej Młodzieży Pracującej „Orle”

Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej „Świt”

Liga Kobiet Polskich

Związek Strzelecki

Związek Legionistów Polskich

Polska Organizacja Wolności (P. O. W.)

Związek Zawodowy Drukarzy i zawodów pokrewnych.

Lódź, dnia 17 marca 1925 r.

AKADEMJA KU CZCI PIŁSUDSKIEGO.

Dziś o godz. 8 m. 30 odbędzie się w Filharmonii akademja ku czci komendanta Piłsudskiego. Zapowiedzieli przyjazd z Warszawy: b. premier A. Słwiński, mec. Paschański, postawie Jaworowski i Anusz. W części artyst. wezmą udział pp. Starska, Andrzejowska, prof. Czapińska, Frydberg i Ryder, art. Kłobocznyński. Pozostałe w niewielkiej ilości bilety sprzedaje kasa Filharmonji od godz. 5-ej popoł.

„REDUTA”

KINOTEATR specjalnie wybudowany na placu dawnego teatru „THALIA” przy ulicy NARUTOWICZA № 20
OTWARTY będzie w dniach najbliższych.

NA OTWARCIE
DANE BĘDĄ

14 AKTÓW

fascynujących przeżyć kobiety kochanej, ale nie kochającej... p. t.

KOENIGSMARK

Najpopularniejszy książę na świecie.

Jest nim następca tronu angielskiego — książę Walji. Nawet nieprzejednani wrogowie monarchji odzywają się o nim z sympatją i uznaniem.

Należałoby przypuszczać, że nasza epoka nie ma czasu na ubóstwianie książąt. Uśmiechamy się ironicznie, gdy myślimy o ciężkiej pracy dworzan, którzy kładą wszelkie wstrząsające powiedzenia w usta wysoko postawionych osób. Nie pozwalamy się już oszukiwać, bowiem wiemy, jak takie legendy powstają. W ostatnich latach wiele rzeczy wyszło na jaw... i nimb, który otaczał trony — rozwił się...

W tych warunkach jeszcze dziwniejsza jest popularność, która otacza angielskiego następcę tronu.

W Anglii nazywają go „the charming prince”, a w jakimkolwiek kraju pojawi się, ujarzma wszystkie serca. Uwielbia go Kanada, Stany Zjednoczone, Francja, a nawet Indie.

Ubóstwianie księcia można było zauważyć na ostatnich igrzyskach olimpijskich w Paryżu. Książę zjawił się na bieżący go specjalnie interesował, ponieważ brało w nim udział paru studentów z Cambridge. Publiczność krzyczała, szalała, powiewała chusteczkami, kapeluszkami i programami. Jakis niezadowolony gość mruknął do swego sąsiada:

— Właściwie co wielkiego zdziałał ów młody człowiek?

— Niech pan weźmie lornetkę i przyjrzy mu się lepiej, to pan to zaraz zrozumie!

Książę pojawił się w asyście sztywnych panów czarno ubranych, między nimi on jeden był całkiem naturalny i wesoły. Nie miał on w sobie nic oficjalnego.

Blondyn, średniego wzrostu, o różowej dziewczęcej twarzy, żywych oczach i zlekka ironicznym zakroju ust. Kapeluszek tkwi głęboko na jego głowie, jedną rękę trzyma w kieszeni spodni. Zbliżył się do grupy, mających startować, którzy stali u meły, zaczął z nimi rozmawiać po chwili wszyscy się śmiali. Gdy rozległ się dźwięk sygnału, zapalgający pobiegli, a książę śledził bieg z zapartym oddechem. Gdy do celu przybiegł pierwszy Abraham, student z Cambridge, książę całą siłą powstrzymał się, aby nie tańczyć z radości. Lecz za to krzychał, klaskał w dłonie i wymachiwał kapeluszem. Potem podbiegł do zwycięzcy, ścisnął mu dłoń, winał innym, współczuł przy ciężonym i żartował...

Wszyscy dokoła mieli miny wniebowziętych. A gdy książę opuścił plac wyścigów, otoczyli go atleci, wydając okrzyki na jego cześć. Zdobył sobie serca tych wszystkich dużych dzieci... a wszak sportowcy nie są snobami.

Jaka jest tego przyczyna?

Książę Walji jest prosty, naturalny, posiada dobroć swego ojca, takt i dowcip dziadka. Kocha życie, a co się tyczy jego, jako następcy tronu, jest on całkiem prosty i posiada wiele dobrego smaku. To jest tajemnica jego popularności. Należy pochwalić króla angielskiego za to, że wychowuje dzieci w zupełnej prostocie. Królowa Mary sama uczyła księcia Walji czytać i pisać.

Gdy miał on pięć lat, ojciec schwytał go przy rysowaniu okrętów w bruljonie.

— Chcesz więc być marynarzem, takim, jak ja byłem?

— Tak, nauka mnie nudzi, a aby być marynarzem, nie trzeba być inteligentnym, nieprawdaż?

Jako czternastoletni chłopiec przybył do Osborne, do szkoły marynarki. Już wówczas ujawniał poglądy demokratyczne. Nieczem nie pokazywał tego, że wie, iż będzie kiedyś panem wielkiego państwa. Był zwykłym kadetem marynarki, jak inni uczniowie. Jeden z jego kolegów spytał go kiedyś, czy myśli czasem o tem co będzie, gdy stanie się pewnego dnia księciem Walji.

— Mój drogi — odrzekł książę, — rzadko o tem myślę. Lecz znajduję, że największym szczęściem jest być najstarszym... nie trzeba bowiem wówczas znać starych ubrań swoich braci...

Gdy umarł jego dziadek stał się on księciem Walji. Miał wówczas szesnaście lat i przyjechał, jako midship ze szkoły marynarki w Dortmundzie.

Po kilku miesiącach ukazał się po raz pierwszy oficjalnie narodowi, na uroczystościach koronacyjnych rodziców. W dniu w którym przyjmował godność księcia Walji wyglądał jak małe chłopię, a mimo to, gdy zawołał swoim czystym głosem: „Mam nadzieję, dobrze spełniać swoje obowiązki — względem króla, względem ludności Walji i względem was wszystkich tu obecnych — wszyscy obecni zaczęli krzyczeć z radości. Potem książę wyjechał na uniwersytet do Oksfordu.

Wiódł tam żywot prostego studenta, chodził na wykłady, jadł wraz z kolegami w starym refektarzu, oddawał się wszelkim sportom, chodził na dalekie piesze wycieczki wzdłuż Tamizy, tańczył na przyjęciach u profesorów.

Nagle wybuchła wojna i wraz z nią zaczęła się walka między księciem, który chciał wyjechać na front a lordem Kitchenerem, który miał czuwać nad życiem księcia. Książę został początkowo zaliczony do korpusu oficerskiego „Training Corps”, uniwersytetu w Oksfordzie i ćwiczył się wraz z nim. Potem chciał jechać do Francji.

— Przysięgałem, że będę bronił mego kraju przeciw nieprzyjaciolom... Czy nie powinienem świecić dobrym przykładem?

— Przedewszystkiem winien jesteś waszą mocą posłuszeństwo — odrzekł lord Kitchener.

— Wykształcenie wojskowe waszej książęcej mości jeszcze nie skończono.

Przez kilka miesięcy książę studjował z całych sił, a potem zjawił się znów przed Kitchenerem.

— Chcę jechać na front; gdy zostanie zabity, to nie będzie wielkiej szkody, wszak mam jeszcze czterech braci.

— Gdybym wiedział, że książę zostanie ewentualnie zabity, nie sprzeciwiałbym się wyjazdowi, ale gorsze jest, że mogła księcia wziąć do niewoli, a tego chciałbym uniknąć.

Wkrótce potem Kitchener zginął tragiczną śmiercią na morzu północnym. W międzyczasie książę został mianowany oficerem i przydzielony, jako adiutant generała Frencha; nie go już nie wstrzymywano. Po dwóch dniach lądował już we Francji.

Nie można powiedzieli, że naczelne dowództwo angielskie starało się w jakimkolwiek bądź sposób ochronić swego księcia przed niebezpieczeństwem. Angielscy żołnierze, którzy byli wraz z księciem na froncie sławili go pod niebiosami. Wszędzie był pierwszy, nocie spędzał w okopach, a w największym ogniu uwiązał się zresztą i narażał życie tak, jak wszyscy jego towarzysze.

Później, gdy Londyn odznaczył go honorowym obywatelstwem, rzekł na zebraniu do obywateli:

— Odegrałem podczas tej wojny małą i nieznaczną rolę, ale przez cztery lata byłem razem z mężczyznami i przez to samo stałem się mężczyzną...

Po wojnie książę Walji zaczął zwiedzać dominja angielskie, przedewszystkiem zmiarzył wzdłuż i wszerz Kanadę. Palił „fajkę pokoju” z czerwonoskórymi i otrzymał od nich miano „Gwiazdy porannej”.

Zwiedził Indie w bardzo krytycznym okresie, tak, że obawiano się poważnie o jego bezpieczeństwo. Tymczasem książę

Czajkowski o muzyce i muzykach.

Z pamiętnika rosyjskiego kompozytora.

W Wiedniu ukazała się ostatnio książka, wydana przez p. Rene Fülöp-Millera, zawierająca wyjątki z pamiętnika i listów, pisanych przez słynnego kompozytora rosyjskiego, Piotra Czajkowskiego. Podajemy z niej urywek, w którym twórca rosyjski wypowiada swe, nawiasem mówiąc, krańcowo indywidualne poglądy na muzykę i kompozytorów.

„Aczkolwiek uważam Beethovena za Boga, to jednak w duszy mej cześć jako muzycznego Chrystusa — Mozarta. Tylko on, Mozart, ma w sobie coś z anioła; jego muzyka wypełniona jest pięknym niedoścignionym, boskim, tak uimującym, iż jeśli można wogóle kogoś z Chrystusem porównać, to chyba już tylko Mozarta.

Chciałem mówić właściwie o Beethovenie, i znów myśl moja ku Mozartowi zmierza. Bo tylko on, i to jest moje najgłębsze przekonanie, stanowi punkt kulminacyjny, osiągnięty przez piękno w dziedzinie muzyki. Nikt nie potrafił tylu łez z oczu mych wycisnąć, co Mozart; słuchając jego muzyki czułem zawsze, iż bliski jestem tego, co się ideałem nazywa.

I Beethoven potrafił wrzucić, wstrząsnąć, ale tu wypływa to z jakiegoś uczucia strachu.

Nie umiem analizować muzyki, chce jednak odróżnić dwie rzeczy:

1. U Beethovena lubię okres drugi, częściowo także i pierwszy jego twórczości, nienawidzę natomiast ostatniego a zwłaszcza jego ostatnich kwartetów. Jest tu tylko parę promieni świetlnych, nic więcej. Reszta — to chaos, ponad którym wznosi się duch twórcy, mgła gesta przysłonięty.

2. U Mozarta podoba mi się wszystko, bo przecież lubimy wszystko w człowieku, którego naprawdę kochamy. Nadewszystko jednak jego „Don Juan”, gdyż temu dziełu zawdzięczam poznanie muzyki. Do tego czasu (aż do 17-go roku życia) nie znałem niczego po za włoską, sympatyczną zresztą, muzyką. Jeśli mówię, że kocham wszystko, co Mozart, to nie chce, oczywiście, przez to twierdzić, jakoby wszystko, co Mozart napisał, było mistrzowskie.

Bynajmniej! Zdaję sobie sprawę z tego, że żadna z jego sonat nie jest

wielkim dziełem, a pomimo to kocham właśnie każdą sonatę, bo on ją tworzył, ten Chrystus muzyczny, i przez to podniósł do godności czegoś dla mnie świętego.

O poprzednikach Beethovena i Mozarta powiem tylko krótko. Bacha gram chętnie, gdyż sprawia mi przyjemność zagranie dobrej fugi, jednak nie uważam go wcale za geniusza, jak to niektórzy czynią.

Haendel jest dla mnie wielkością podrzędną, Gluck, mimo ubóstwa twórczego, jest mi miły.

Lubię też coś niecoś z Haydna.

Jednakże te cztery wielkości są tylko wcielaniem Mozarta. Tylko ten, kto zna Mozarta, potrafi wyszukać wartości owych czterech, gdyż Mozart, jako największy z pośród wszystkich twórców muzycznych, mógł i wziął ich wszystkich pod swe skrzydła opiekuńcze i tym uchronił od zaniku i zapomnienia. Oni wszyscy — to promienie które weszły w słońce — w Mozarcie”.

Dr. Benesz
czeski minister spraw zagranicznych i twórca słynnego protokołu genewskiego.

poznawał dokładnie Indjów, ich ludność i obyczaje. Przed odjazdem rzekł na zebraniu notabłów indyjskich:

— Umieję to ocenić, że Indjów wyciągnęły do mnie przyjazną dłoń... Obecnie mam nadzieję osądzenia indyjskich stosunków z większą uwagą i znajomością rzeczy.

Zwiedził Australję i Nową Zelandję. Z humorem wydosławał się z najprzykreszyszych sytuacji. W Australji wykoleił się pociąg, wagon księcia został rozbity. Po chwili ujrano następcę tronu z uśmiechem wygrzebującego się z gruzów.

— Czy to również było w programie? — spytał towarzyszących mu panów, o niemiłych ze strachu...

W Sydney, jako namiętny sportowiec brał udział w wyścigach.

Gdy wracał, tłumy krzychały z ciekawością:

— Zwycięstwo?

Odpowiadał ze śmiechem:

— Przegrałem!

Nie nie mogło mu przysporzyć takiej sławy, jak to prawdziwe wyznanie...

W Londynie nie ukrywał tego, że uważa i pochwała nowego ducha w dominjach. Ludzie w naszej dobrej, starej Anglii muszą zrozumieć, rzekł otwarcie, — że patriotyzm dominjów jest narodowy, że on nie jest związany z Wielką Brytanią.

ale idzie w kierunku cesarstwa brytyjskiego, którego częścią jest Anglia, która posiada takie same prawa, jak pozostałe dominja...

To nowe ujęcie sprawy niemile zabrzmiało w uszach konserwatystów angielskich...

Następca tronu zwiedza Londyn incognito, sflokiem chce poznać prawdziwe życie. Książę odwiedził też dziennik „Times”. Wizyta ta trwała parę godzin, bowiem rozmawiał on z redaktorem, zecerami i prostymi robotnikami. Ostrzeżono go, że w jednej z sal zecerzy, którzy są komunistami, mogą go nieprzyjaźnie przyjąć.

— To nie szkodzi... ja to pojmuję, odrzekł gorąco. Wszedł i nikt się ku niemu nie zwrócił. Książę przyjrzał się robotnikom, obejrzał maszyny; — nagle zauważył, że pewien robotnik chodzi o kuli spytał go więc grzecznie:

— Czy pan był ranny na wojnie? W którym reku? W którym regimencie pan służył?

Od słówka do słówka lody zostały przełamane, robotnicy zaczęli przysłuchiwać się rozmowie i gdy następcą tronu opuścił salę, wydano okrzyk na jego cześć.

I najbardziej zatwardziały wśród konserwatystów rzekł:

„Niezły chłopak!” (A decent fellow!)

GOTÓWKA

Dolary —
Belgia —
Holandia 207,80
Londyn 24,88
Nowy York 5,185
Paryż 26,68 i jedna czwarta
Praga 15,435
Szwajcaria 100,24
Wiedeń 73,11
Włochy 21,19 i pół
Sztokholm 140,085

CZEKI.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZA-STAWNE

Pożyczka złota 8,50 — 8,40 — 8,50
Pożyczka kolejowa 9, — — 8,90 — 9
Pożyczka konwersyjna 5 — 5,05 — 5
8 proc listy dolarowe 4,50
4 i pół proc listy zastawne ziemskie 28,60 — 28,90 — 28,80
4 i pół proc obl. m. Warszawy przed wojenne 19,75 — 19,90
5 proc obl. Tow Kredytowego 21,50
22,25 — 22,15
6 proc obl. z roku 1917 6,60 — 6,65

AKCJE

Bank Dyskontowy 7,85
Bank Handlowy 7,05
Bank Przem. Lwów 0,35
Bank Zachodni 2,15
Bank Zjedn. Ziem Polsk. 2,10
Bank Zarobkowy 11 — 11,50
Zgierz 1,15 — 1,30
Puls 0,55
Spiess 2,15

Elektryczność 3,18
P. T. E. 0,15
Siła i Światło 0,38 — 0,42
Ostrowiec 1,65
Chodorów 4,50
Czersk 0,64 — 0,62
Michałów 0,46 — 0,47
Cukier 3,75
Firley 0,49
Łazy 0,27 — 0,28
Węgiel 3,15 — 3,10 — 3,15
Węgiel IV-em 2,75
Nobel 2,10
Cegielski 0,55 — 0,57
Lilpop 0,98 — 0,96 — 0,97
Modrzejów 5,20 — 5,10
Norblin 1,01 — 1,03
Ostowieckie 7,40 — 7,70 — 7,65
Parowozy 0,64 — 0,66
Pocisk 1,40 — 1,45
Rohn i Ziel 0,56
Rudzik 2,10 — 2,15 — 2,13
Starachowice 2,22 — 2,19 — 2,21
Ursus 2,—
Zieleniewski 14,25
Zawiercie 19 — 19,25
Żyrardów II-em 12,40 — 12,20
Borkowski 1,70 — 1,67
Synd. Rolniczy 2,80
Żegluga 0,28
Korek 0,18
Spirytus 2,70

Włochy 117,43
Szwajcaria 24,83
Niemcy 20,—
Warszawa 25,—

GIELDA PARYSKA.

Paryż, 16 marca.
Londyn 93.14
Belgia 98.45
Nowy Jork 19.43
Włochy 79.25
Szwajcaria 375.75
Praga 57.90
Rumunja 9.40

Nowy bank emisyjny w Czechosłowacji.

Specjalna służba telegraficzna „Republiki”,
Praga, 16 marca.

Rząd przedłożył parlamentowi nowe lę do ustawy o banku emisyjnym. Prawo ustanawia na bank obowiązek utrzymania wartości korony na poziomie osiągniętym w ciągu ostatnich dwóch lat

Kapitał akcyjny nowego banku wynosi 12 milionów dolarów, rozdzielenych na 120,000 akcji po 100 dol. Aby bank mógł wypełnić swój obowiązek utrzymania korony na stałym poziomie, rząd zaciągnął specjalną zagraniczną pożyczkę w wysokości 50 mil. dolarów i postawi ją bankowi do dyspozycji.

Aż do czasu przeprowadzenia reformy walutowej pokrycie banknotów wynosić będzie 20 proc. i w przeciągu 15 lat wzrastać będzie corocznie o 1 proc. tak, iż szesnastym roku wyniesie 35 proc. Jedną trzecią akcji subskrybować będzie również państwowy skarbiec, który posiada obecnie ok. 20 milionów. Subskrybować mogą również: pocztowy urząd czekowy, kasy oszczędności, towarzystwa asekuracyjne, komunalne instytucje finansowe oraz t. p. publicznie prawne instytucje.

O ile nastąpić by miało pogorszenie powyżej podanego stosunku pokrycia bank będzie opłacał co najmniej 5 proc. podatku od emisji banknotów.

GIELDA GDAŃSKA.

Gdańsk, 16 marca.

Notowania złotej zagranicą w przeliczeniu na Warszawę.
Gdańsk 100.74—101.26
Berlin 80.47 i pół—80.87 i pół
Londyn 24.90
Paryż 374.00
Wiedeń 13.650
Praga 650.75—656.75
Bukareszt 38.95
Czerniowce 39.80
Ryga 102.00

GIELDA LONDYŃSKA.

Londyn, 16 marca.

Nowy Jork 4.78 i dziewięć ósmych
Francja 93.05
Belgia 94.70

II Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych w Łodzi.

Ogłoszenie.

II Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych w Łodzi podaje niniejszym do ogólnego wiadomości, że na pokrycie zaległych podatków i opłat skarbowych odbędzie się publiczne licytacje ruchomości, zajętych u niżej wyszczególnionych dłużników: dnia 27 marca 1925 roku między godz. 10 rano a 4 po południu.

1. Druse Adolf, Piotrkowska 93, 500 butelek likieru, 100 butelek koniaku, 3000 sztuk wódek różnych gatunków.
2. Czekwanow Art., Piotrkowska 69, 500 butelek wódki, 500 butelek wina, 500 but. likieru.
3. Czekański Zigmunt i S-ka, Piotrkowska 111, kasa ogniotrwała maszyna do pisania i meble biurowe.
4. Berliner Boruch i Front Szaja, Piotrkowska 73, maszyna do pisania, 2 biurka, fotel i 4 krzesła, prasa do kopolwania, 50 maszyn do szycia rękawiczek.
5. Grzybowska Maria, 6-go Sierpna 20, 1000 butelek wódki, 500 butelek likieru, 100 butlek wina, 100 — koniaku.
6. Frygland Lajb, Cegielniana 61, 35 par obuwia damskiego.
7. Gutman Pinkus, Perlberg i S-ka, Piotrkowska 66, 2 szafy.
8. Joskowicz Benjamin Lajb, Piotrkowska 64, 50 tuzinów pończoch.
9. Puterman Josef, Piotrkowska 34, 1000 mtr. dywanów oraz urządzenie.
10. Aizner Abram Dawid, Dzielna 24, 3 biurka, kasa żelazna, kaseta, urządzenie biurowe.
11. Gurt Mojżesz, Piotrkowska 59, pianino.
12. Bette M. Kartus i Landau, Piotrkowska 73, 20 sztuk towaru wełnianego.
13. Prywin Tadeusz, Piotrkowska 71, 10 pełnych sztuk towaru.
14. Noskowiec Tobiasz, Piotrkowska 79, 3 maszyny do wyrobu pończoch.
15. Piątkowski Feliks, Piotrkowska 89, dwa bufety.
16. Wainberg B-cia, Piotrkowska 91, kasa żelazna.
17. Walisz Edward, Zakatna 56-58, kasa ogniotrwała.
18. Rozenbaum, Lichtenstein, i-ma „Styl”, Al. 1-go Maja 15, meble.
19. Taub Abram i Sztajer Josef, Piotrkowska 18, 50 sztuk towaru półweł.
20. Tasienka Rywia, Piotrkowska 18, 10 sztuk sukna.
21. Sonabend Jakób, Piotrkowska 18, meble.
22. Herszon Bereskin, Południowa 28, meble.
23. Benkiel Dawid, Południowa 16, meble.
24. Robinowicz L., Piotrkowska 17, 10 sztuk towaru białego, 10 sztuk sukna.
25. Stern Lejzor, Wschodnia 49, 36 sztuk towaru.
26. Neuman Norbert, Zawadzka 25, pianino.
27. Kirszenberg Lajb, Zawadzka 34, meble, kasa ogniotrwała.
28. Tenenbaum i Wajngrod, Zawadzka 34, 3 maszyny do robienia gilz.
29. Bornstein Jankiel, Południowa 13, meble.
30. Goldberg Aron, Piotrkowska 27, 100 tuzinów skarpetek.
31. Joskowicz Pinkus, Kamienna 16, garderoba, toaleta, szafa.
32. Klimaszewska Zofia, Pańska 3, dwie garderoby, biurko.
33. Skulski Henoch, Kamienna 20, szafa, stół, 6 krzeseł.
34. Koźmiński i Gajster, Zachodnia 38, garderoba, toaleta.
35. Eizner Abram Dawid, Narutowicza 24, kasa ogniotrwała, meble biurowe.
36. Bomaszewicki i S-ka, Piotrkowska 60, 3 biurka, waga, trajbmaszyna, półki, kontuar, meble.
37. Berliński Abram, Dzielna 31, pianino, kredens z pomocnikiem, 2 szafy.
38. Bielewski, Galicki i S-ka, Piotrkowska 58 kasa ogniotrwała, 32 szt. towaru.
39. Markus Salomon i Wilk, Dzielna 9, 100 sztuk towaru ubranowego.
40. Olszer Izrael i Lajb, Skwerowa 12, meble, maszyna do pisania.
41. Jakóbowicz J. B., Węglowa 10, kredens stołowy, zegar.
42. Beker A., Piotrkowska 111, pianino.
43. Billauer Szaja, Cegielniana 33, 2 sztuki chodnika.
44. Lwow Józef, Gdańska 81, maszyny, dwie do pisania i meble biurowe.
45. Lasman Fiszel, Zielony Rynek 6, 30 władek emalowanych, 30 garnków żelaznych, 10 kotłów blaszanych, 100 talerzy głębokich nowych.
46. Sztajer Moszek, Kilińskiego 41, szafa, stół, kredens, bufet sklepowy, oszklona skrzynia do ciast, 60 blach żelaznych.
47. Majerkiewicz Br. Kilińskiego 47, 30 worków mąki amerykańskiej.
48. Kim Rywan Benjamin, Kilińskiego 44, 8 mtr. weluru, 20 mtr. ubranowego, 20 mtr. palowego, 18 mtr. pluszu.
49. Cwajg U. S., Traugutta 12, kredens, zegar, biurko, bieliźniarka, toaleta.
50. Swietarski, Majłoch i Willenberg Abram, Dzielna 11, 40 paczek przędzy białej.
51. Zlatin, Weksler i Sjewski, Piotrkowska 62, dwie sztuki towaru.

Naczelnik Urzędu:
(—) Podmunicki.

KINO
Spółdzielni Pracowników Państwowych.
Sienkiewicza № 40.

Muzyka pod kier. p. Z. Pilarskiego
Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 5.30, w soboty, niedziele i święta o g. 4 pp. Ostatni seans o 9 w.

Dziś i dni następnych
Najpiękniejszy film sezonu p. t.
ODWIECZNY PŁOMIEN

(Nie igraj sercem mężczyzny).
Dramat w 8 aktach podług powieści Honorjusza Balzaca (Comtesse de Langeais).
W roli tytułowej **NORMA TALMADGE** — wszechświatowa.
W roli generała **CONWAY TEARLE** — uosobienie mę-
Armanda de Montriveau; **CONWAY TEARLE** — skiej piękności.
Realizacja: słynnego amerykańskiego reżysera Franka Lloyda.

W soboty, niedziele i święta na pierwszy seans o g. 4-ej
ceny miejsc niższe. 792
UWAGA: Dla Członków Koop. ceny miejsc niższe.

KLUCZ DO GODNEGO KUPNA MEBLI
= TKWI W FIRMIE =
S. SALOMONOWICZ
ul. NARUTOWICZA 13 (Dzielna) TEL. 37-60.
NAJWYTWORNIEJSZE MEBLE. — KREDYT 6-cio MIESIĘCZNY.
CENY ZNACZNIE ZNIŻONE. — CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Do wynajęcia od zaraz
Motor Handlowiec
pierwszorzędny lokal na biuro. 587
w śródmieściu.
Wiadomość: Piotrkowska Nr. 96, u Piotrowicza w godzinach od 9—2.
elekt. o sile 10 H. P. Bergmana prawie nowy
tanio sprzedam Oferty sub. „M. D. 33” do adm. Republiki. 551-3

LEON RAPPAPORT i S-ka

DOM EKSPEDYCYJNO-KOMISOWY i SKŁADY TOWAROWE

Południowa 44-46. Telefon 1-46.

Wznowił swą działalność przedwojenną.

MARCA 19

**OTWARCIE NOWYCH KURSÓW
JĘZYKA ANGIELSKIEGO, FRAN-
CUSKIEGO I INNYCH.**

LEKcje PRYWATNE.

BERLITZ-SCHOOL Traugutta 6
(Hotel Savoy)

Nie kupujcie mebli zanim odwiedzicie magazyn mój

zapotrzony
w WIELKI WYBÓR MEBLI
komplety: sypialni, jadalni, i urządzeń kuchennych,
a SZCZEGÓLNI
przedmioty pojedyncze:

SZAFY, ŁÓŻKA, OTOMANY, LUSTRA i t. d.
Ceny konkurencyjne. — Ceny konkurencyjne.
Krzeseła wiedeńskie po wyjątkowo niskich cenach.
Dają również na wypłatę ratami miesięcznymi.
— Magazyn otwarty cały dzień bez przerwy.
Uwaga! Po separacji firma moja mieści się nadal
Piotrkowska 9.

J. NASIELSKI Piotrkowska 9
(1-sze piętro front).

Pierwszorzędna siła kupiecka

znawca towarów i surowców, był w długo-
letnich stosunkach handlowych z znaczy-
mi kupcami i fabrykantami w kraju i zagra-
nicą. Władza kilkoma językami.

Poszukuje posady.

Referencje poważnych firm.
Oferty w administracji pod „D.”

BIURO Porad i zleceń „WIEDZA” Łódź, Piotrkowska 90, 1-sze piętro.

Właściciel biura Antoni Kozanecki, rutynowany znawca
prawa, dyplomowany na stopień notariusza, udziela porad
prawnych we wszelkich sprawach podatkowych, hipotecz-
nych, notarialnych, spadkowych, majątkowych, długów
przedwojennych i zaginionych na wojnie. Biuro pisze
podania i rekursy, prywatne umowy, tłumaczy z ję-
zyków obcych, przepisuje na maszynie i wylicza pod-
atki: przemysłowy, dochodowy i wszelkie inne.
Dla niezamożnych porady prawne bezpłatne.

Występować się ulicznych doradców i pokątnych
pisarzy!

Ważne dla Pań!

Znana nauczycielka naucza kroju i szycia
w przeciągu jednego miesiąca za zł 45.
Lekcje prywatne zł. 80.
Bielizniarstwa w przeciągu 6-ciu tygodni
pod gwarancją za

zł. 55

GRYNBLAT, Pańska 9 m. 33.

Zapisy od 11—12 i od 2—3.

Pracownia Okryć Damskich
pg. najnowszych modeli po ce-
nie przystępnej poleca się ::

R. Rybowski

Piotrkowska 22,

379-4 II-gie p. I-wa oficyna, 1-sze wejście

Do sprzedania w Bydgoszczy FABRYKA WATY

(siła zapędowa elektryczna) wraz z własną posesją,
przy ul. Gdańskiej. 554

Zgłoszenia: Brochocki, Bydgoszcz, Chodkiewicza 34.

renumerata „Republiki” wraz z ilustrowanym dodatkiem niedzielnym „Panora-
ma”: w Łodzi 4 zł. 20 gr. miesięcznie. — Z amiejcowa
5 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zagranicą 7 zł. 20 gr. miesięcznie.
Odnoszenie do domu 80 groszy miesięcznie.

Republika” i „Express Wieczorny” łącznie z odnośnikiem do domu zł. 7.50 miesięc.

Za wydawnictwo „Republika” Sp. z ogr. odp. Maria Nusbaum Ostaszewski. — Członkami „Republiki”, Piotrkowska 49. — Tłocznią, Piotrkowska 15. — Redaktor odp. Józef Burman.

Zarząd II-go Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Łodzi
zawiadamia swych członków, że w czwartek dnia 19 b. m. o godz. 5 p.p.
odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia (Piotrkowska 46)

Doroczne Zwyczajne Zebranie

z następującym porządkiem dziennym:
1) Zagajenie i wybór prezydium
2) Zatwierdzenie bilansu i sprawozdania Zarządu i komisji rewizyjnej za rok 1925
3) Budżet na rok 1926
4) Wybór członków Zarządu i kandydatów na miejsce ustępujących przez losowanie.
5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej
6) Wnioski
W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków następną odbe-
dzie się w II terminie w sali Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi w dniu
31 marca r. b. o godzinie 5-ej i będzie prawomocne bez względu na
ilość obecnych członków. 646

ZAWIADOMIENIE.

Wobec tego, że wiele osób nie otrzymawszy biletów
nie miało możności zobaczyć obrazu „Dziewczę z Ka-
ruzeli” uzyskaliśmy przedłużenie na wyświetlenie tak-
wego nieodwołalnie dziś po raz ostatni,

Dyrekcja Teatru Światłego
„NOWOSCI”

Dnia 31 marca 1925 r. w sali Giełdy, Piotrkowska 96.
o godz. 7-ej w pierwszym terminie, o godz. 7-ej min. 30
w drugim terminie, odbędzie się **Ogólne Zebranie**
Członków Polskiego Czerwonego Krzyża z na-
stępującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie.
2. Wybór Przewodniczącego.
3. Odczytanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej.
4. Odczytanie sprawozdania rocznego.
5. Wolne wnioski.
6. Wybory.

O łaskawym jak najliczniejszym przybyciu członków na powyższe
zebranie uprasza

Zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża
Oddziału w Łodzi.

Miejski Kinematograf Oświatowy Wodny Rynek 44.

PROGRAM № 8.
Od poniedziałku, dnia 16 b. m.
Dla dzieci i młodzieży.
RABUSIE MORZA
— 2 części. —
Film naukowy.

Dzień małego psotnika
1 część.
WYRÓB ZELAZA
2 części

JIM i JACK, dzentelmeni
(dwa akty życiowych goryczy).
Ceny miejsc: I. 0,25 gr., II. 0,20 gr.,
III. 0,10 gr.
Początek o g. 3 i 4.45 po poł.
Dla dorosłych.

ANNA KARENINA
Dramat na tle pow. Lwa Tolstoja.
Ceny miejsc: I. 0,70 gr., II. 0,60 gr.,
III. 0,30 gr.
Początek o godz. 6.15 i 8.30 wiecz.

Komplety nauczania
batiku, haftu, koronkarstwa oraz
wskielich innych robót ręcznych.
Zapisy od godz. 11-ej do 6-ej po poł.
w pracowni artystycznej
Reny Lindenfeldówny
Karola 8 m. 6.
Przyjmuje się suknie do malowania,
haftu i wyszywania paciorkami.

Pończochy jedwabne
i inne, suknie trikotinowe i t. p.
przyjmuje do reperacji.
ul. 6-go sierpnia 76, III piętro
Tanio, bo w prywatnym mieszk.

W śródmieściu do odstąpienia

ok. 1500 kw. ł. lokalu fa-
brycznego nadającego się rów-
nież na składy.

Of. do adm. pisma sub.
„lokal fabryczny” 2642

FACHOWIEC
branży kolonjalnej
z kapitałem poszukuje spół-
nika z kapitałem celem zało-
żenia interesu.
Oferty do adm. „Republiki” pod
„S. B.” 2648-2

Frontowy
duży pokój
do wynajęcia
od zaraz (bez mebli). Of. sub ABC.
2650

Buchalter
-bilansista
ma kilka godzin wolnych i poleca się
do zestawienia bilansów, unorzędowa-
nia ksiąg zaległych i zaprowadzenia
ksiąg celowych. Stała posada jest rów-
nież pożądana. Oferty pod „Laborio-
sus” przyjmuje Adm. „Republiki”. 2654

**NERWOWI,
NEURASTENICY,**
którzy cierpią na drażliwość, słabość
woli, brak energii, melancholję, przesy-
ty z życia, bezsenność, ból głowy, trwoż-
liwość, hypochondrję, nerwowe dolegli-
wości serca i żołądka, otrzymają bez-
płatnie broszurę Dr. Welsa o cierpie-
niach nerwowych. Dr. Gebhard & Co,
Gdańsk (Danzig), Kassub. Markt 1 B.

**Dr. med.
BRAUN**
Pocudniowa Nr. 23
telef. 40-26.
Specjalista chorób
skórnych i wene-
rycznych Leczenie
świetłem (Lampa
kwarcowa). Przy-
jmuje od 8 do 10 r.
od 4-6 do 8 w.

**Dr. med.
S. KANTOR**
Specjalista chorób
skórnych i wene-
rycznych i włosów
Gabinet Röntgena
i światło-leczniczy
ul. Piotrkowska 144
róg Ewangelickiej
Tel. 29-45.
Przyjmuje: od 8-2
i 6-8. Dla pań od-
dzielna poczekalnia
od 5-6 pp.

**Dr. med.
L. Pryhulski**
Choroby skórne,
włosów, weneryczne
i moczołciowe
(leczenie światłem
Lampa kwarcowa
i promieniami
Röntgena.
Zawadzka № 1
Telefon Nr. 25-38
Przyjmuje od 9-2
i od 5-8
Dla pań od 4-5
oddzielna poczekalnia

**Dr.
H. Szumacher**
choroby skórne i
weneryczne.
6-go Sierpnia 1.
Godz. przyjęcia:
codziennie od 5-ej
do 7 i pół po poł.
w niedziele i świę-
ta od 11-ej do 1-ej

**Dr. W.
Łagunowski**
Gdańska 42
(Długa).
Choroby skórne
i weneryczne.
Przyjmuje od 12-2
do 2 i 5-8.

**Dr. med.
S. Niewiażski**
Choroby skórne
i weneryczne.
Przyjmuje od 4 do
8 popoł.
Sienkiewicza 34

**Lek. Dent.
J. ROZIN**
Pr. Narutowicza 42.
Przyjmuje: od 10-1
od 3-7. 628-2.

**Duży
umeblowany
POKÓJ**
frontowy w śród-
mieściu, przy ro-
dzinie inteligent-
nej do wyna-
jęcia. Zgłoszenia
pod „Duży Po-
kój” do adm.
„Republiki”.

frontowy w śród-
mieściu, przy ro-
dzinie inteligent-
nej do wyna-
jęcia. Zgłoszenia
pod „Duży Po-
kój” do adm.
„Republiki”.

Ogłoszenia drobne.

Kupon i sprzed
Oddział w Łodzi
Zakładów „Sile-
sia” Sp. Kom. w
Wirku Górny Śląsk
ul. Piotrkowska 84
telefon 37-64. Okazy-
jnie ma do sprze-
dania 50 do 100
tonn blachy cynko-
wej nr. 10 — 18
5 proc. poniżej cen
związkowych. 575-3

kuzyjnie do sprze-
dania: para tram-
wajowych metalo-
wych łóżek z ma-
teracami i nochnymi
stolikami, toaleta,
bielizniarka, kozet-
ka i meble elegan-
ckie do saloniku. Po-
łudniowa 2. Wiado-
mość u dozorczy od
4-6. 644-2

Lokale.
poszukuje się loka-
lu biurowego
2-3 pokojowego
w centrum miasta
z wysokim ko-
mornem. Oferty
do adm. „Republiki”
pod Biuro. 474-6

poszukuje 1-2 po-
koje z kuchnią
w śródmieściu. Of-
erty sub. „Wygoda-
ne”. 445-2

łoneczne mieszka-
nie 4-o pokojowa
z kuchnią w Pabia-
nicach jest do za-
miany z dopłatą na
mieszkanie w Łodzi
lub do odstąpienia.
Dowiedzieć się
Piotrkowska 37, Lo-
boratorjum che-
miczne. 651

pokój z przedpoko-
jem umeblowane
lub bez front 1-sze
piętro natchmiast
do wynajęcia dla
solidnego pana wia-
domości Południo-
wa 24 mieszkanie 10

Posady.
Krawcowa-krojczyni
poszukiwana.
Zgłaszać się Andrzej
ja 28, m. 14. 395

Do Salonu Mód po-
A: szukiwana starsza
panna. Wiad. Sien-
kiewicza 9. Ettinger
647-2

Buchalterka i kores-
pondentka z ni-
emieckim poszukuje
posady może być
na godziny. Łaska-
wa zgłoszenia pod
„Buchalterka” do
niniejszego pisma.

panienka z szyciem
przyjmuje jakokol-
wiek pracę ew. do
dzieci. Oferty „S.”

Nauka i wychow
Wylądnie Szkoła
języków Berlitza
dać może rękomię
do nauczania Was-
języka prawidłowa
metoda Berlitza. Ję-
zyki wykładane
będą przez facho-
wych nauczycieli,
odpowiednich naro-
dowości. Otwarcie
kursów: francuskie-
go, angielskiego,
włoskiego, niemiec-
kiego i innych na-
stąpi w bieżącym
tygodniu. Traugutta
6 (Hotel Savoy).

stenografii kurs
d bezpłatny, zapisy
do 18 marca, Piotrk-
owska 116, m. 12
(I-wa oficyna pier-
wsze wejście). 658-2

nieknie pisać wy-
ucza i poprawia
najbrzydszy cha-
rakter pisma w 5
lekcjach listownie
paryski kaligraf
Wolter, Warszawa
Krucza 5 — 21
Kurs — 30 zł. (w
3-ch ratach). 640-2

Niemieckiego (gra-
matyka, literatur-
a, konferencja) wy-
ucza indywidualnie
doświadczona nau-
czycielka, Sienkewi-
cza 40 mies. 9.
Zgłoszenia 2-4-4
643-2

Rozmatle
W Locarno, w Szwał-
o carji południ-
o klimacie łagodnym,
dla plucno chorych
odpowiednim, otwo-
rzylem pensjonat.
Kuchnia polska.
Troskliwa opieka.
Zgłoszenia z grze-
czności: S. Feldman,
Kraków Sienna 19

Sanatorium i Zakład
wodolecznicy
Kraków, Szujskiego
11, tel. 1295. Cho-
roby nerwów, serca
żołądka, reumatyzm
cukrzycy, otęplac.

Zagubione dokument
Zagubiony został
portfel z dowo-
dem osobistym, wy-
danym przez Kom-
isarjat Rządu m. Ło-
dzi na imię Majer
Widowski i dowód
zameldowanie konia
właściciela Jakoba
Widawskiego pesy
Podręczneln 31

Zaginął weksel wy-
L stawiony przez
M. Owczarek w Ło-
dzi na sumę Zł. 90
dla na imię r. b.
płatny 17. 3. r. b.
wysłany do Łodzi
„Tryumf” w War-
sawie. Znalazę
proszę o zwrot. H.
Munk Łódź Wecho-
nia 38. 652

**Poszukuje
warsztaty
angielskie**
od 72—80 cal
oraz
szpalmaszynę
do szusu.

Oferty wraz z pod-
niem cen składać pro-
szę w adm. Repu-
bliki pod AC. 728.
588-3

**Pokój
umeblowany**
w śródmieściu
względnie wygodny
do wynajęcia

od zaraz dla solid-
nego pana. Oferty
do adm. „Republiki”
dla „Pana” 592-4

**2 pokoje
umeblowane**
natchmiast
do wynajęcia

Oferty sub. „2 po-
koje” w admini-
stracji „Republiki”

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 szpalt). W TEKSTACH: 40 gr. za wiersz mil. (na 4 szpalt). NERWOWI I NADESŁANE: 30 gr. za wiersz mil. (na 4 szpalt). Zareczynowa i zaślub. po teście 10 złotych. Zamieszczone o 50 proc. Z ograniczeniem do 100 gr. Natchmiast: 30 gr. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada Drobne: 10 gr. Poszukiwania pracy 5 gr. Natchmiast: 30 gr.